

II

(Ikke-lovgivningsmæssige retsakter)

AFGØRELSER

KOMMISSIONENS AFGØRELSE

af 3. september 2013

Statsstøtte SA.32554 (09/C)

Østrigs omstruktureringsstøtte til fordel for Hypo Group Alpe Adria

(meddelt under nummer C(2013) 5648)

(Kun den tyske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2014/341/EU)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 108, stk. 2,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret medlemsstaten og andre interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger i overensstemmelse med disse bestemmelser ⁽¹⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

1. SAGSFORLØB

- (1) I december 2008 modtog Hypo Group Alpe Adria (herefter »HGAA« eller »banken«) fra Republikken Østrig på grundlag af den østrigske bankpakke ⁽²⁾ (herefter »bankpakken«) 900 mio. EUR som Tier 1-belånbar kapital i form af kapitalbeviser ⁽³⁾.
- (2) Den 29. april 2009 forelagde Østrig Kommissionen en rentabilitetsplan for HGAA.
- (3) Med sin beslutning af 12. maj 2009 i sag N 254/2009 (»indledningsbeslutningen fra 2009«) ⁽⁴⁾ har Kommissionen indledt den formelle undersøgelsesprocedure i henhold til artikel 16 i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde ⁽⁵⁾, da den nærede tvivl om, hvorvidt den omstruktureringsstøtte, som Tyskland i december 2008 havde tildelt BayernLB, majoritetsaktionær i HGAA, var forenelig med det indre marked. I samme beslutning satte Kommissionen spørgsmålstejn ved, om HGAA kunne betragtes som en fundamentalt sund bank.

⁽¹⁾ EUT C 85 af 31.3.2010, s. 21; EUT C 266 af 1.10.2010, s. 5; EUT C 59 af 28.2.2013, s. 34.

⁽²⁾ Denne støtteordning var blevet godkendt ved Kommissionens beslutning af 9. december 2008 i sag N 557/2008, foranstaltninger i henhold til lov om stabilitet på finansmarkederne (Finanzmarktstabilitätsgesetz) og lov om styrkelse af interbankmarkedet (Interbankmarktstärkungsgesetz) for kreditinstitutter og forsikringselskaber i Østrig (EUT C 3 af 8.1.2009, s. 2).

⁽³⁾ Indehaverne af kapitalbeviser har ikke stemmerettigheder.

⁽⁴⁾ EUT C 134 af 13.6.2009, s. 31.

⁽⁵⁾ EFT C 83 af 27.3.1999, s. 1.

- (4) HGAA blev nationaliseret den 23. december 2009. I den forbindelse godkendte Kommissionen med sin beslutning af 23. december 2009 i sag C 16/2009 og N 698/2009 ⁽⁶⁾ (herefter »redningsbeslutningen fra december 2009») på grundlag af artikel 107, stk. 3, litra b), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) i en midlertidig periode, dvs. indtil fremlæggelsen af en relevant omstruktureringsplan, flere støtteforanstaltninger. Med samme beslutning udvidede Kommissionen den formelle undersøgelsesprocedure til yderligere støtteforanstaltninger fra Østrigs side til fordel for HGAA.
- (5) Den 22. juni 2010 udvidede Kommissionen den formelle undersøgelsesprocedure igen. Grunden hertil var først og fremmest, at det ikke fremgik af den reviderede omstruktureringsplan for HGAA, der blev fremlagt den 16. april 2010, hvordan der skulle ske en genopretning af bankens rentabilitet og opnås en passende byrdefordeling, og hvordan de konkurrencefordrejninger, støtten havde givet anledning til, skulle afhjælpes i tilstrækkelig grad. Desuden forlængede Kommissionen sin godkendelse af støtten, som den havde erklæret for forenelig med det indre marked i en midlertidig periode i sin redningsbeslutning fra december 2009, indtil undersøgelsen af omstruktureringsplanen var afsluttet (herefter »forlængelsesafgørelsen fra 2010») ⁽⁷⁾.
- (6) Den 29. december 2010 anmeldte Østrig en yderligere foranstaltning til fordel for HGAA i form af en aktivgaranti på 200 mio. EUR. Denne støtteforanstaltning blev godkendt ved Kommissionens afgørelse af 19. juli 2011 i sag SA.32172 (2011/NN) og SA.32554 (2009/C) ⁽⁸⁾ (herefter »redningsafgørelsen fra juli 2011«).
- (7) Den 7. februar 2011 informerede Kommissionen Østrig og Tyskland om, at proceduren i sag N 698/2009 ⁽⁹⁾ vedrørende HGAA blev adskilt fra proceduren i sag C 16/2009 vedrørende BayernLB. Proceduren vedrørende HGAA blev derefter registreret som sag SA.32554 (2009/C). Den foreliggende afgørelse vedrører udelukkende sag SA.32554 (2009/C).
- (8) Den 21. april 2011 fremlagde Østrig en ny omstruktureringsplan for HGAA.
- (9) Den 3. december 2012 anmeldte Østrig en yderligere støtteforanstaltning til fordel for HGAA i form af et kapitalindskud fra Republikken Østrig bestående af ihændehaveraktier og en statsgaranti for efterstillede lån udstedt af HGAA. Anmeldelsen indeholdt en række forpligtelser for HGAA. Disse foranstaltninger blev godkendt i en midlertidig periode ved Kommissionens afgørelse af 5. december 2012 i sag SA.32554 (2009/C) ⁽¹⁰⁾ (herefter »redningsafgørelsen fra december 2012«). Godkendelsen var knyttet til bestemte forpligtelsestilsagn fra Østrigs side. Østrig har imidlertid kun delvist opfyldt disse tilsagn.
- (10) Den 5. oktober 2012 anlagde Østrig sag med påstand om annullation af Kommissionens afgørelse af 25. juli 2012 i sag SA.28487 (C 16/2009 ex N 254/2009) ⁽¹¹⁾ vedrørende BayernLB. Denne afgørelse blev senere ophævet og erstattet af Kommissionens afgørelse af 5. februar 2013 ⁽¹²⁾ (herefter »BayernLB-afgørelsen«).
- (11) For en detaljeret beskrivelse af dette forløb henvises til indledningsbeslutningen fra 2009, redningsbeslutningen fra december 2009, forlængelsesafgørelsen fra 2010, redningsafgørelsen fra juli 2011 samt redningsafgørelsen fra december 2012.
- (12) De enkelte omstruktureringsplaner for HGAA og de tilsvarende ændringer heraf var i perioden fra juli 2010 til august 2013 genstand for talrige møder og telefonkonferencer samt andre former for informationsudveksling mellem repræsentanter for Østrig, banken og Kommissionens tjenestegrene.

⁽⁶⁾ EUT C 85 af 31.3.2010, s. 21.

⁽⁷⁾ EUT C 266 af 1.10.2010, s. 5.

⁽⁸⁾ EUT C 31 af 4.2.2012, s. 13.

⁽⁹⁾ Herefter SA.32554 (2009/C), Omstruktureringsstøtte til Hypo Group Alpe Adria.

⁽¹⁰⁾ EUT C 59 af 28.2.2013, s. 34.

⁽¹¹⁾ Endnu ikke offentliggjort.

⁽¹²⁾ Endnu ikke offentliggjort.

- (13) Den 29. juni 2013 anmeldte Østrig en omstruktureringsplan, hvor afviklingen af HGAA indgik. Denne plan blev udvidet den 27. august 2013.

2. BESKRIVELSE

2.1. STØTTEMODTAGENDE BANK

- (14) HGAA er en global finanskoncern med hovedsæde i Klagenfurt (Kärnten), hvorfra bank- og leasingforretninger, herunder afviklingsdelen, kontrolleres og styres via Hypo Alpe Adria Bank-International (herefter »HBIInt«). HBIInt varetager centrale funktioner for hele koncernen, f.eks. koncerncontrolling og -regnskabsmæssig konsolidering, risikostyring, jura og compliance, likviditetsstyring, emissionshandel samt refinansiering for HGAA's datterselskaber.
- (15) Ved udgangen af 2012 udgjorde HGAA's balancesum i alt 33,8 mia. EUR, og de risikovægtede aktiver beløb sig til ca. 21 mia. EUR.
- (16) HGAA ejes 100 % af Republikken Østrig ⁽¹³⁾.
- (17) Pr. 31. december 2008 var HGAA via sine bank- og/eller leasingdatterselskaber repræsenteret i følgende 12 lande: Østrig, Slovenien, Italien, Tyskland, Ungarn, Bulgarien, Kroatien, Serbien, Bosnien-Hercegovina, Montenegro, Ukraine samt Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien.
- (18) I øjeblikket er HGAA aktiv i Østrig med HBA. Derudover er den repræsenteret i Slovenien (med HBS og leasingselskabet HLS), Kroatien (med HBC og det integrerede leasingselskab HAALC), Bosnien-Hercegovina (med de to banker HBFBiH og — i Republika Srpska — HBRS, herunder leasingselskabet HLRS), Serbien (med HBSE) og Montenegro (med HBM) (tilsammen »de sydøsteuropæiske lande« (SEE — South Eastern Europe)).
- (19) For mange af bankens industrielle kapitalinteresser og datterselskaber er der påbegyndt en afviklingsproces. Italienske HBI har pr. 1. juli 2013 indstillet alle nye forretninger. Til de øvrige datterselskaber, der skal afvikles, hører det kroatisk leasingselskab HLC og det i forbindelse med overførslen af bankaktiver oprettede kroatisk afviklingselskab H-ABDUCO, det østrigske leasingselskab HLA, det tyske leasingselskab HLG, leasingselskabet HLM og det i forbindelse med overførslen af bankaktiver oprettede afviklingselskab HDM i Montenegro, det ungarske leasingselskab HLHU, det bulgarske leasingselskab HLBG, det makedonske leasingselskab HLMK, det ukrainske leasingselskab HLUA, leasingselskabet HETABiH og det i forbindelse med overførslen af bankaktiver oprettede afviklingselskab BORA i Bosnien-Hercegovina, de serbiske leasingselskaber HLSE og HRSE, de to slovenske selskaber TCK og TCV, som blev oprettet i forbindelse med overførslen af bank- og leasingforretninger, samt det italienske leasingselskab HLI ⁽¹⁴⁾. Alpe Adria Privatbank i Liechtenstein er allerede afviklet.
- (20) I de følgende betragtninger gives en oversigt over de virksomhedsenheder, som fortsat er aktive.
- (21) Det østrigske datterselskab HBA leverer banktjenesteydelser til privat- og erhvervs kunder samt institutionelle kunder. HBA tilbyder alle de klassiske banktjenesteydelser fra en universalbank, har en stærk regional forankring i Kärnten og har også filialer i Wien og Salzburg. Dens markedsandel i Østrig ligger på mindre end [...] (*) % efter aktiver og [...] % efter indlån.
- (22) I Slovenien er koncernen repræsenteret ved banken HBS (markedsandel på ca. [...] % efter aktiver og [...] % efter indlån). Leasingselskabet HLS koncentrerer sig om leasingkontrakter vedrørende udstyr og gennemfører også udvalgte engagementer, der vedrører ejendomsleasingtransaktioner.

⁽¹³⁾ Jf. betragtning (4) og redningsbeslutningen fra december 2009.

⁽¹⁴⁾ Virksomhederne Norica og HBIInt Credit Management (CM), som hver ejes 49 % af eksterne investorer, skal ligeledes afvikles.

(*) Fortrolige oplysninger

- (23) Kroatiske HBC er en universalbank (markedsandel på ca. [...] % efter aktiver og [...] % efter indlån). HAALC er aktiv i leasingbranchen og har en markedsandel på ca. [...] % af det nye finansieringsvolumen.
- (24) I Bosnien-Hercegovina er to forskellige banker aktive: HBRS i Republika Srpska (markedsandel på ca. [...] % efter aktiver og [...] % efter indlån) og HBFBiH i føderationen Bosnien-Hercegovina (markedsandel på ca. [...] % efter aktiver). Leasingselskabet HLRS, som ejes af HBRS, råder over en markedsandel på ca. [...] % af det nye finansieringsvolumen.
- (25) HBM's markedsandel i Montenegro udgør ca. [...] % efter aktiver). Den leasingforretning, som genereres via banken, tegner sig for en markedsandel på [...] %.
- (26) Serbiske HBSE har sine primære forretningsområder i privat- og erhvervskundesegmentet (markedsandel på ca. [...] % efter aktiver og [...] % efter indlån).

2.2. STØTTEFORANSTALTNINGER

December 2008 — foranstaltninger fra BayernLB's side og statslige foranstaltninger som led i den østrigske bankpakke

- (27) I 2008 modtog HGAA støtte fra sin medejer BayernLB samt fra Republikken Østrig.

— I december 2008 modtog HGAA et kapitalindskud på 700 mio. EUR fra BayernLB, dens daværende majoritetsaktionær, som på sin side havde modtaget statsstøtte fra Freistaat Bayern i samme måned.

— Den 29. december 2008 modtog HGAA på grundlag af bankpakken 900 mio. EUR som kapitalbeviser fra Republikken Østrig (Tier 1-kapital) samt likviditetsgarantier på 1,35 mia. EUR til udstedelse af statsobligationer.

December 2009 — statslig rekapitalisering og garantier

- (28) Som led i nationaliseringen modtog HGAA følgende statsstøtte:

— en tidsbegrænset aktivgaranti fra Østrig i henhold til bankpakken på 100 mio. EUR på vilkårene for nødlidende banker

— et kapitalindskud fra Østrig i henhold til bankpakken på 450 mio. EUR på vilkårene for nødlidende banker.

Januar 2011 — aktivgaranti

- (29) På grund af det yderligere afskrivningsbehov ydede Østrig HGAA en aktivgaranti på 200 mio. EUR for perioden 31. december 2010 til den 30. juni 2013.

December 2012 — statslig rekapitalisering og garanti

- (30) Ifølge en beslutning fra de østrigske finanstillsynsmyndigheder skulle HGAA pr. 31. december 2012 opnå en højere kapitalkvote på 12,04 %. Derfor blev der ydet følgende foranstaltninger af de østrigske myndigheder:

— et kapitalindskud på 500 mio. EUR vedrørende købet af ihændeheraktier

— en statsgaranti for efterstillede Tier 2-kapitalinstrumenter med en nominal værdi på 1 mia. EUR.

- (31) En udførlig beskrivelse af banken og de hidtil godkendte statsstøtteforanstaltninger er indeholdt i betragtning 17-19 i indledningsbeslutningen, i betragtning 13-15 og 27-40 i redningsbeslutningen fra december 2009, i betragtning 15-19 i redningsafgørelsen fra juli 2011 og i betragtning 10-12 i redningsafgørelsen fra december 2012.

2.3. ENDNU IKKE TRUFNE YDERLIGERE STØTTEFORANSTALTNINGER

- (32) Omstruktureringsplanen omfatter i perioden 2013-2017 et yderligere kapitalbehov på ca. 2,6 mia. EUR for afviklingsdelen (basisscenariet), som i det pessimistiske scenario beløber sig til 4,7 mia. EUR og i stressscenariet til 5,4 mia. EUR. Ud fra den antagelse, at kapitalen stilles til rådighed i likvid form, vil HGAA's yderligere likviditetsbehov beløbe sig til 2,5 mia. EUR i basisscenariet, og det skønnes, at dette i et pessimistisk stressscenario vil stige til 3,3 mia. EUR i 2017. (Hvis kapitalforanstaltningerne ikke har indvirkning på likviditeten, ville det eventuelt være nødvendigt med højere likviditetsforanstaltninger.)
- (33) Østrig har af forsigtighedsgrunde ansøgt Kommissionen om statsstøtte, som kan være nødvendig for at dække det yderligere kapital- eller likviditetsbehov på en sådan måde, at samtlige tilsynskrav overholdes, eller tab dækkes. Støtrelsen af den ydede kapital vil være begrænset til det beløb, der er nødvendigt for at overholde de lovpligtige mindstekapitalkrav, som skal bekræftes af den kompetente tilsynsmyndighed.

2.4. BIDRAG FRA TIDLIGERE SELSKABSDELTAGERE I HGAA

- (34) Før nationaliseringen var HGAA ejet af BayernLB (67,08 %), delstaten Kärnten via Kärntner Landesholding (12,42 %), Grazer Wechselseitige Versicherung AG («GRAWE») (20,48 %) og Mitarbeiterstiftung Hypo Alpe Adria (0,02 %).
- (35) Alle ejere afstod deres rettigheder som selskabsdeltagere, idet de solgte deres andele til en symbolsk pris af én euro til Østrig.
- (36) BayernLB gav afkald på sine rettigheder som selskabsdeltager, herunder også allerede indbetalte supplerende kapitalinstrumenter (Tier 2-kapital) på 300 mio. EUR, og indrømmede HGAA fritagelse for pligten til at tilbagebetale tidligere ydede udlån på 525 mio. EUR⁽¹⁵⁾.
- (37) For at sikre HGAA's likviditet stillede BayernLB en likviditetslinje, som udløb i december 2009, på [...] EUR til rådighed. Derudover blev det aftalt, at HGAA kunne beholde det via en koncerntintern finansiering ydede beløb på [...] EUR fra BayernLB indtil den 31. december 2013. I 2014 vil midler fra BayernLB på [...] EUR forblive i HGAA, og i 2015 midler på [...] EUR. Disse beløb garanteres af Østrig i tilfælde af en opsplitting af banken eller en økonomisk sammenlignelig foranstaltning, i henhold til hvilken HGAA's rentabilitet ikke er sikret⁽¹⁶⁾.
- (38) BayernLB tilførte allerede i 2008 HGAA kapital på 700 mio. EUR, som imidlertid er fuldstændig opbrugt, da den i fuldt omfang blev anvendt til tabsdækning.
- (39) GRAWE tegnede 30 mio. EUR ikke-konverterbar Tier 1-kapital (kapitalbeviser) med et udbytte på 6 % p.a. fra 2013 (hvis der opnås overskud). Den 30. maj 2011 blev kapitalbevisernes nominelle værdi nedsat til 9 mio. EUR efter en kapitalnedsættelse.
- (40) GRAWE stillede desuden indtil 31. december 2013 sikret likviditet på 100 mio. EUR til rådighed (50 mio. EUR blev sikret gennem østrigske obligationer og 50 mio. EUR gennem andre indtil udstedelsen af særligt dækkede obligationer godkendte aktiver).

⁽¹⁵⁾ Som følge af Østrigs redning af HGAA på disse vilkår måtte BayernLB afskrive den bogførte værdi for HGAA på 2,3 mia. EUR fuldstændig og give afkald på krav over for HGAA vedrørende allerede til rådighed stillede midler på 825 mio. EUR.

⁽¹⁶⁾ I mellemtiden har HGAA i overensstemmelse med sin fortolkning af den østrigske lov om ansvarlig lånekapital (*Eigenkapitalersatzgesetz*) indstillet rente- og afdragsbetalingerne i forbindelse med bestemte udlån fra BayernLB. BayernLB anfægter denne beslutning og har anlagt sag for at udvirke, at udlånene med renter afdrages som oprindeligt aftalt. [...].

- (41) Delstaten ydede i december 2009 i kraft af følgende foranstaltninger et bidrag til bankafviklingen:
- kapitalindsud på 200 mio. EUR i to etaper. Kärnten omlagde 50 mio. EUR Tier 2-kapital til ca. 31 mio. EUR Tier 1-kapitalbeviser og tilførte 150 mio. EUR i form af kapitalbeviser. Kapitalbeviserne har et overskudsafhængigt udbytte på 6 %, som ville være forfaldet for første gang i forretningsåret 2013. Det samlede beløb for de foreløbig indførte kapitalbeviser på 181 mio. EUR er i mellemtiden blevet reduceret til 55 mio. EUR gennem en kapitalnedsættelse
  - likviditetsforanstaltninger på ca. 200 mio. EUR, som stilles til rådighed af delstaten Kärnten som led i eksisterende forretningsrelationer.
- (42) Følgende tabel giver et overblik over de oprindelige beløb for kapitalbeviserne, som blev tilført HGAA (det hele blev tilført HBIInt), og den aktuelle størrelse heraf. Det skal bemærkes, at der ikke er nogen stemmerettigheder forbundet med kapitalbeviser. Alle stemmeberettigede aktier indehaves af Republikken Østrig.

Tabel 1

Overblik over kapitalbeviser

Kapitalbeviser inddelt efter tidligere selskabsdeltagere		
	Oprindeligt beløb (i EUR)	Efter kapitalnedsættelsen og andre foranstaltninger (konvertering osv.)
GRAWE	30 000 000	9 170 369
Delstaten Kärnten	30 772 982	9 406 653
Delstaten Kärnten	150 000 000	45 851 845
<i>Mellemsum</i>	210 772 982	64 428 867
Republikken Østrig	900 000 000	275 111 073
I alt	1 110 772 982	339 539 940

- (43) HGAA har tilbagekøbt forskellige hybride og andre kapitalinstrumenter væsentligt under den nominelle værdi eller helt opsagt dem og dermed forhøjet sit kapitalgrundlag: I april 2012 gennemførte HGAA en transaktion, som førte til en stigning i Tier 1-kapitalen med 153 mio. EUR. I august 2012 opsagde den enkelte hybride instrumenter og genererede derigennem yderligere kapital på 23,5 mio. EUR. I december 2012 tilbød HGAA et tilbagekøb af yderligere kapitalinstrumenter, hvilket resulterede i et ekstraordinært overskud på [...] EUR.
- (44) På grund af HGAA's tab måtte ejere af egenkapitalinstrumenter (kapitalbeviser og andre hybride kapitalinstrumenter) desuden konstatere, at overskudsafhængige udbytte- eller kuponudbetalinger bortfaldt. For 2009 og 2010 kunne HGAA derfor tilbageholde over [...] EUR.

2.5. ÅRSAGERNE TIL HGAA'S VANSKELIGHEDER

- (45) HGAA's vanskeligheder skyldes først og fremmest en aggressiv vækststrategi, som har været baseret på gunstige statsligt garanterede finansieringer.
- (46) HGAA satsede massivt på en hurtig vækst og indhentningspotentialen på SEE-landenes markeder. Navnlig i perioden 2000-2007 bevægede HGAA sig ind på mange nye markeder. Herigennem steg HGAA's balancensum fra 9,8 mia. EUR (31. december 2002) til 43,3 mia. EUR (31. december 2008).

Tabel 2

HGAA's ekspansion, opdelt efter land og forretningsområde

- (47) Ekspansionsstrategien blev muligjort gennem de lavere finansieringsomkostninger, der var baseret på delstaten Kärntens statslige garantier, som steg fra 4,9 mia. EUR (den 31. december 2002) til 20,7 mia. EUR (den 31. december 2009). Adgangen til finansielle midler på gunstige vilkår betød, at HGAA forsøgte den lokale dannelse af indlån.
- (48) Den hurtige balanceudvidelse på SEE-markederne og de gunstige statsligt garanterede finansieringer sørgede for kortsigtede overskud. HGAA optjente overskud hvert år i perioden fra 2002 til 2006 (undtagen i 2004). Forretningsmodellen slørede imidlertid de tilgrundliggende risici med hensyn til forværringen af aktivkvaliteten og refinansieringen, så banken forsøgte at sørge for den nødvendige kontrol og udvikle procedurerne for den interne kontrol og risikostyringen, som ville have været nødvendig for at kunne reagere på de ændrede behov efter ekspansionen. Bankens strategi fokuserede på at øge forretningsvolumenet, hvilket betød, at banken løb store risici, navnlig i forbindelse med projekter i ejendoms- og turismesektoren, og at der systematisk blev foretaget forkerte vurderinger af de økonomiske og driftsmæssige risici. Da der ikke var nogen passende kontrolmekanismer, var banken desuden sårbar over for bedrageri, hvilket medførte flere strafferetlige undersøgelser. Med tiden led bankens portefølje bl.a. på grund af manglen på en korrekt sikkerhedsstillelse i stigende grad under en signifikant andel af nødlidende udlån. I mange tilfælde var det vanskeligt eller umuligt at sælge de tilgrundliggende sikkerheder, hvilket gjorde det nødvendigt at foretage omfattende afskrivninger.
- (49) Derudover indgik banken yderligere afdragsrisici, da en væsentlig del af dens udlån til privatpersoner og små og mellemstore virksomheder (»SMV'er») i SEE-landene var i euro eller schweizerfranc. Efter opskrivningen — navnlig af schweizerfrancen — i forhold til de lokale valutaer kom disse risici delvist til udtryk.
- (50) I betragtning af den risikoprofil, der er et resultat af bankens målkundegruppe og portefølje, opererede banken med et utilstrækkeligt kapitalgrundlag, også selv om den bevægede sig inden for de på daværende tidspunkt gældende tilsynsmæssige grænser. Efter at situationen var blevet værre, udviklede denne faktor sig hurtigt til et problem. Af en beregning i den fremlagte afviklingsplan fremgår, at bankens kapitalprocent uden statsstøtteforanstaltninger fra og med 2013 ville have været negativ, hvilket både gælder for Tier 1-kapital [...] og for den samlede egenkapital [...]. Denne beregning er for så vidt fiktiv, da en drastisk nedskæring af bankens aktiviteter eller afvikling af banken i dette tilfælde ville have været nødvendigt på et endnu tidligere tidspunkt. Ifølge Østrigs oplysninger ville en afvikling have påvirket stabiliteten i Østrigs finansielle system, navnlig på grund af delstatens Kärntens garantistillelse, som muligvis ville have udløst et relevant scenario, men også i de pågældende sydøsteuropæiske lande, hvor HGAA har en betydelig markedsandel.
- (51) Banken erkendte for sent, at dens forretningsmodel ikke fungerede, og reagerede for langsomt, hvilket til dels skyldtes koncernens komplekse struktur og dels, at en så stor og heterogen koncern er vanskelig at administrere.

- (52) Også i begyndelsen af [...] viste aktivkvaliteten i forbindelse med nye transaktioner sig fortsat at være problematisk, og under hensyntagen til rimelige risiko- og kapitalomkostninger blev margenerne uforholdsmæssigt lave.
- (53) De tidligere fremsendte omstrukturingsplaner kunne ikke anskueliggøre, at HGAA kan eksistere som en uafhængig, rentabel virksomhed.
- (54) De af Østrig fremsendte dokumenter, som udgør grundlaget for denne afgørelse⁽¹⁷⁾, indeholder desuden basis-scenarier, hvoraf fremgår, at koncernens resultat i hele perioden 2013-2017 vil være negativt, og at kapitalbehovet endvidere vil stige med yderligere [...] EUR. Selv i »forvaltningsscenariet«, som ikke indeholder passende foranstaltninger til begrænsning af eventuelle konkurrencefordrejninger, forventes der kun et beskedent overskud for 2017 [...]; indtil da forventes tab. Derudover tages der i denne prognose ikke højde for de potentielle omkostninger til forlængelse af garantierne efter 2013.

2.6. DELVIS OVERHOLDELSE AF TILSAGNENE

- (55) I retningsafgørelsen fra december 2012 godkendte Kommissionen de af Østrig anmeldte foranstaltninger på baggrund af bestemte tilsagn fra medlemsstaten, som skulle sikre, at konkurrencefordrejningerne så vidt muligt begrænses. Tilsagnene tog hensyn til en begrænsning af bankens forretningsaktiviteter, f.eks. med hensyn til afksthøjde, risikokategorier for kunder og løbetider, og skulle bidrage til at begrænse risikable adfærdsmønstre og dermed forringe muligheden for forretningsudvidelse til skade for konkurrenterne.
- (56) I januar 2013 meddelte Østrig Kommissionen, at banken med hensyn til enkelte datterbanker af økonomiske årsager ikke er i stand til at overholde samtlige tilsagn. Der blev navnlig henvist til begrænsningen i forbindelse med lån i udenlandsk valuta, kravene om begrænsning af udlånsengagementer til det offentlige og til corporates (udlån kun til kunder med en rating på mindst [...]), som ifølge Østrigs oplysninger ikke kunne gennemføres i SEE-landene, og som med hensyn til HBA henviser til begrænsningen for offentlige finansielle engagementer på [...].

3. AFVIKLINGSPLAN

- (57) Østrig har den 29. juni 2013 fremlagt en afviklingsplan, i henhold til hvilken HGGA skal afvikles på en velordnet måde, så der er tilstrækkelig tid til at sælge potentielt rentable aktiver, mens de resterende aktiver afvikles med tiden.
- (58) Ifølge afviklingsplanen vil HGAA's balancesum blive reduceret fra 43,3 mia. EUR ved udgangen af 2008 til 6,56 mia. EUR i 2017, dvs. en reduktion på 85 %. I samme tidsrum vil de risikovægtede aktiver ligeledes blive reduceret med 85 %, fra 32,8 mia. EUR ved udgangen af 2008 til 4,75 mia. EUR.
- (59) Afviklingsstrategien gælder for de tre resterende dele af HGAA: i) den østrigske bank (HBA), ii) SEE-netværket og iii) afviklingsdelen.
- (60) Afviklingen kontrolleres fra koncernhovedkvarteret, hvor der i mellemtiden er blevet foretaget en række forbedringer, bl.a. af risikostyringen, rapporteringen, vurderingen af sikkerheder og ratingproceduren⁽¹⁸⁾.
- (61) I centrum for afviklingsplanen står afslutningen af det allerede indledte salg af HBA og en styrkelse af SEE-netværkets attraktivitet, således at alle SEE-enheder kan sælges senest den 30. juni 2015. Østrig har i den forbindelse indgået en række forpligtelser på området nye forretninger med det formål at sikre en passende udligning mellem risiko og rentabilitet, så længe SEE-delene ikke er solgt.

⁽¹⁷⁾ Kommunikation om EU — revideret omstrukturingsplan, Klagenfurt am Wörthersee, den 29. juni 2013.

⁽¹⁸⁾ Ifølge planen vil der kunne etableres et i juridisk henseende selvstændigt SEE-holdingselskab, eller dele af HBInt kunne udskilles (herunder refinanseringslinjerne), således at SEE-enhederne kunne udvikle sig til selvstændigt opererende virksomheder.

- (62) Således vil HGAA principielt kun udstede nye realkreditlån til privatkunder med en belåningsprocent på [...] % eller derover, den interne refinansieringsomkostningsmatrix skal for hvert nyt engagement stå i et rimeligt forhold til den pågældende filials eller datterselskabs refinansieringssituation, og [...] udstedes — bortset fra visse undtagelser — kun til kunder, hvor [...] er givet.

SALG AF HBA

- (63) Den 31. maj 2013 blev der med Anadi Financial Holdings Pte. indgået en aftale om salg af alle HBA-andele. Transaktionen forventes gennemført senest den 31. december 2013 ⁽¹⁹⁾.
- (64) Indtil gennemførelsen af salget vil HBA fortsat have fokus på sin position som regionalbank i Kärnten med filialer i Wien og Salzburg. Banken er allerede skrumpet betydeligt, og en problematisk portefølje til en værdi af 1,99 mia. EUR blev udskilt før den 31. december 2011. HBA's balancesum beløb sig den 31. december 2012 til 4,15 mia. EUR (i forhold til en balancesum på 7,05 mia. EUR den 31. december 2008).

SEE-NETVÆRK

- (65) SEE-netværkets forretningsaktivitet er allerede reduceret betydeligt gennem koncentrationen om kernemarkederne og kernekompetencerne i Slovenien, Kroatien, Bosnien-Hercegovina, Serbien og Montenegro. Derudover blev de omsættelige enheder i disse lande aflastet gennem en porteføljeoverførsel på 2,4 mia. EUR. For 2013 er der fastsat en yderligere udskillelse i værdien på [...] EUR, som fortsat kræver godkendelse af de lokale tilsynsmyndigheder. Hele SEE-netværkets balancesum, som den 31. december 2012 beløb sig til 10,11 mia. EUR, vil efter afslutningen af den yderligere planlagte porteføljeoverførsel falde til under [...] EUR, dvs. til ca. [...] % af balancesummen den 31. december 2008 (14,8 mia. EUR).
- (66) Endvidere blev der foretaget ændringer af forretningsstrategien i SEE-landene. Gennem orienteringen mod småindustri, detailhandel og små og mellemstore virksomheder (SMV'er) skal SEE-virksomhedernes salgbarhed forbedres. Også i forbindelse med finansieringsstrategien kan der konstateres en ændring. SEE-enhederne på stedet koncentrerer sig i højere grad om generering af lokale finansieringskilder og i mindre grad om anvendelse af koncernmidler. Nye forretningsaktiviteter finansieres allerede fuldt ud af lokale kilder.
- (67) I **Slovenien** koncentrerer bankforretningen sig om [...] og [...] segmentet [...] med henblik på [...]. [...] reduceres betydeligt. [...] skal helt opgives, i hvilken forbindelse banken imidlertid forbliver aktiv i [...].
- (68) I **Kroatien** vil banken udvide sin [...] med [...]. I [...] fokuseres der i højere grad på [...]. [...] er orienteret mod [...] i mindre målestok.
- (69) I **Bosnien-Hercegovina** vil forretningen i stigende grad koncentreres om [...] i forbindelse med en konsekvent [...], en bedre [...] og en [...]. [...] begrænses. Fokusområde [...].
- (70) I **Serbien** fokuseres der på [...] med henblik på at generere [...]. Hvad angår [...], ligger fokusområdet på [...] samt på [...]. I [...] bestræber banken sig på også at [...] sit engagement i forbindelse med rentable porteføljer.
- (71) I **Montenegro** koncentrerer det sig om [...] og om [...] [...].
- (72) Med nyorienteringen og ændringen af SEE-bankernes forretningsstrategi skal der ske en forbedring af disses salgchancer. Ifølge afviklingsplanen skal SEE-netværket afhændes helt eller i dele inden den 30. juni 2015. Salget finder sted i en åben, gennemsigtig procedure, hvor investorerne kan beslutte sig for en overtagelse af hele SEE-netværket eller en del heraf.

⁽¹⁹⁾ Hvis det mod forventning ikke skulle lykkes, vil HGAA fortsætte sine bestræbelser på at få solgt HBA inden den 30. juni 2014. Hvis disse bestræbelser ikke lykkes, bliver HBA tilført afviklingsdelen.

- (73) De dele af SEE-netværket, som ikke har fundet nogen køber inden den 30. juni 2015, indstiller fra denne dato nye forretninger og tilføres afviklingsdelen ⁽²⁰⁾.

AFVIKLINGSDEL

- (74) Målet er at afvikle alle i afviklingsdelen overførte enheder og porteføljer så hurtigt som muligt.
- (75) Afviklingen af forretningsaktiviteterne i Italien er allerede påbegyndt. Afviklingen foregår i en velordnet proces for at undgå, at der sker forhastede fratæk af indlån ⁽²¹⁾.
- (76) Derudover omfatter afviklingsdelen alle andre porteføljer, som blev bestemt til afvikling (inklusive de virksomheder, som har indstillet nye forretninger, såsom datterselskaberne i Makedonien, Ukraine, Bulgarien, Tyskland og Ungarn), samt andele i industri- og turistvirksomheder.
- (77) Afviklingsdelen omfatter navnlig:
- i) HBI
  - ii) ikke-strategiske kapitalinteresser (i industri og turisme)
  - iii) finansielle værdier, der skal afvikles, dvs. a) HBInt's portefølje samt de eksisterende porteføljer og refinansieringslinjer til datterselskaberne (navnlig HBI og i SEE-lande), b) de fra enkelte datterskaber såsom HBI og SEE-banker eller leasingselskaber udskilte porteføljer, c) afviklingsleasingselskaberne
  - iv) minoritetsselskaberne Norica og HBInt Credit Management (CM) ⁽²²⁾.
- (78) Indtil 2017 vil det akkumulerede kapitalbehov (først og fremmest på grund af afskrivninger af den bogførte værdi af de enheder, der skal frasælges, på grund af yderligere tab i forbindelse med enkelte porteføljer og på grund af den benyttede refinansiering) i basisscenariet skønmæssigt beløbe sig til ca. 2,6 mia. EUR og i det pessimistiske stressscenario op til 5,4 mia. EUR. Afviklingsplanen tager desuden udgangspunkt i et yderligere likviditetsbehov, hvis størrelse afhænger af, om kapitalen stilles til rådighed kontant eller som garanti. Hvis kapitalen stilles til rådighed i likvid form, ville HGAA's yderligere likviditetsbehov indtil 2017 beløbe sig til skønmæssigt henholdsvis 2,5 mia. EUR (basisscenariet) og 3,3 mia. EUR (pessimistisk stressscenario) ⁽²³⁾.
- (79) Da der ifølge Østrig i øjeblikket stadig undersøges forskellige muligheder, kan disse skøn fortsat blive ændret. Eksempelvis undersøges etableringen af et formueforvaltningsselskab uden banktilladelse, hvortil HGAA ville kunne overføre aktiver, som skal afvikles. En sådan overførsel ville have indvirkning på det tidspunkt, hvor kapitalen anvendes.

ØSTRIGS TILSAGN

- (80) Østrig har forpligtet sig til at sørge for, at den afviklingsplan, der blev fremlagt den 29. juni 2013 i den senest ved Østrigs meddelelse af 27. august 2013 ændrede udgave, samt de i bilaget indeholdte tilsagn gennemføres fuldt ud og i henhold til den i dette bilag fastlagte tidsplan.

⁽²⁰⁾ Jf. bilag, afsnit IV.3.2.2.

⁽²¹⁾ [...] gennemføres i overensstemmelse med [...] i afsnit V.3.4 i tilsagnspakken (se bilag). For at sikre en[...] egenfinansiering kan HBI [...], såfremt dette er nødvendigt for at forhindre eller udligne en underskridelse af [...].

⁽²²⁾ Jf. fodnote 14.

⁽²³⁾ Som forklaret i fodnote 16, [...].

4. BEGRUNDELSE FOR INDLEDNING AF PROCEDUREN

- (81) Kommissionen henviser til, at den har indledt den formelle undersøgelsesprocedure i henhold til artikel 108, stk. 2, i TEUF i forbindelse med foreneligheden af omstrukturingsstøtten til fordel for HGAA med det indre marked, fordi den på grund af de tidligere fremlagte omstrukturingsplaner nærede alvorlig tvivl om, hvorvidt HGAA ville være i stand til at genoprette sin langsigtede rentabilitet. Kommissionen var desuden i tvivl om, hvorvidt der var sikret en passende byrdefordeling, og om konkurrencefordrejningerne var begrænset i tilstrækkeligt omfang.
- (82) Kommissionen har gentagne gange sat spørgsmålstegn ved HGAA's evne til at genoprette sin rentabilitet ⁽²⁴⁾ og udtrykt alvorlig tvivl om forretningsmodellen ⁽²⁵⁾. Endvidere betvivler Kommissionen, om HGAA vil være i stand til at opnå en tilstrækkelig forrentning af sin kapital, hvilket er en forudsætning for en banks rentabilitet ⁽²⁶⁾. I sin redningsbeslutning fra december 2009 havde Kommissionen allerede opfordret medlemsstaten til at tage muligheden for en velordnet afvikling af banken med i overvejelserne ⁽²⁷⁾.
- (83) I forbindelse med rentabilitetskontrollen satte Kommissionen især spørgsmålstegn ved finansieringsstrategien ⁽²⁸⁾, aktivkvaliteten ⁽²⁹⁾ samt den interne kontrolstruktur ⁽³⁰⁾. I sin redningsafgørelse fra december 2012 udtrykte Kommissionen i betragtning 37 tvivl om kvaliteten af HGAA's nye forretninger.
- (84) Hvad angår byrdefordelingen, så anføres det i såvel indledningsbeslutningen fra 2009 ⁽³¹⁾ som i redningsbeslutningen fra december 2009 ⁽³²⁾, at BayernLB og de andre tidligere ejere af HGAA (GRAWE og delstaten Kärnten) muligvis ikke har båret en passende andel af byrden. I indledningsbeslutningen fra 2009 henvises der i betragtning 102 til den manglende deltagelse fra ejerne af hybridkapital i HGAA i byrdefordelingen.
- (85) I betragtning 41 i forlængelsesafgørelsen fra 2010 udtrykkes der tvivl om, hvorvidt den kapital, som Østrig har tilført HGAA, i henhold til betingelserne i den østrigske ordning bliver tilstrækkeligt forrentet, idet banken af Østrig i princippet blev anset for at være sund og således kunne drage fordel af lavere forrentningssatser end en nødlidende bank.
- (86) Hvad angår konkurrencefordrejningerne, udtrykte Kommissionen på grundlag af de af Østrig tidligere fremlagte omstrukturingsplaner tvivl om, hvorvidt reduktionen af balancesummen ville være tilstrækkelig ⁽³³⁾ og krævede gentagne gange foranstaltninger for at tackle konkurrencefordrejningerne ⁽³⁴⁾. I betragtning af et stadigt stigende støttebeløb har Kommissionen igen og igen krævet yderligere foranstaltninger for at begrænse konkurrencefordrejningerne ⁽³⁵⁾.

5. BEMÆRKNINGER FRA INTERESSEREDE PARTER

- (87) Kommissionen har ikke modtaget bemærkninger fra interesserede parter.

⁽²⁴⁾ Se f.eks. betragtning 92 i indledningsbeslutningen fra 2009, betragtning 66 i redningsbeslutningen fra december 2009, betragtning 31-39 i forlængelsesafgørelsen fra 2010, betragtning 39-43 i redningsafgørelsen fra juli 2011, betragtning 37 i redningsafgørelsen fra december 2012.

⁽²⁵⁾ Jf. bl.a. betragtning 31 i forlængelsesafgørelsen fra 2010 og betragtning 40 i redningsafgørelsen fra juli 2011.

⁽²⁶⁾ Jf. f.eks. betragtning 39 i forlængelsesafgørelsen fra 2010.

⁽²⁷⁾ Jf. betragtning 65 i redningsbeslutningen fra december 2009.

⁽²⁸⁾ Jf. bl.a. betragtning 34 og 38 i forlængelsesafgørelsen fra 2010.

⁽²⁹⁾ Jf. bl.a. betragtning 66 i redningsbeslutningen fra december 2009, betragtning 35 og 37 i forlængelsesafgørelsen fra 2010 og betragtning 43 i redningsafgørelsen fra juli 2011.

⁽³⁰⁾ Jf. bl.a. betragtning 36 i forlængelsesafgørelsen fra 2010.

⁽³¹⁾ Jf. betragtning 102 i indledningsbeslutningen fra 2009.

⁽³²⁾ Jf. betragtning 67 i redningsbeslutningen fra december 2009.

⁽³³⁾ Jf. betragtning 98 i indledningsbeslutningen fra 2009.

⁽³⁴⁾ Jf. betragtning 98 i indledningsbeslutningen fra 2009 og betragtning 42 i forlængelsesafgørelsen fra december 2010.

⁽³⁵⁾ Jf. betragtning 44 i redningsafgørelsen fra juli 2011 og betragtning 38 i redningsafgørelsen fra december 2012.

6. BEMÆRKNINGER FRA ØSTRIG

- (88) Bemærkningerne fra Østrig handler i det væsentlige om behandlingen af den garanti, som Republikken Østrig har stillet til BayernLB. I henhold til Kommissionens afgørelse af 25. juli 2012 i sag SA. 28487 (C 16/2009) ⁽³⁶⁾ om omstrukturingsstøtte til BayernLB udgør Republikken Østrigs likviditetsgaranti på 2,638 mia. EUR, som i overensstemmelse med tilsagnet fra BayernLB som led i 2009-redningsaktionen skal forblive i HGAA, statsstøtte til fordel for BayernLB, som er forenelig med det indre marked og derfor kan godkendes. Den 5. oktober 2012 anlagde Østrig sag ⁽³⁷⁾ med påstand om annullation af denne afgørelse, bl.a. under henvisning til, at Kommissionen ikke har begrundet, hvorfor den omhandlede foranstaltning skal anses for at være forenelig med det indre marked, og at foranstaltningen ikke udgør statsstøtte til fordel for BayernLB.
- (89) Østrig forpligter sig til at sørge for, at tilsagnspakken i bilaget overholdes fuldt ud.

7. VURDERING AF FORANSTALTNINGEN

Ved vurderingen af omstrukturingsstøtten skal der tages hensyn til enhver støtte, der er ydet til HGAA siden 2008.

7.1. FOREKOMST AF STATSSTØTTE

- (90) I henhold til artikel 107, stk. 1, i TEUF »er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med det indre marked, i det omfang den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne«.
- (91) En foranstaltning skal betragtes som statsstøtte, hvis følgende forudsætninger er opfyldt: i) foranstaltningen finansieres ved hjælp af statsmidler, ii) den begunstiger visse virksomheder eller visse produktioner, iii) fordelingen er selektiv, og iv) foranstaltningen fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene og kan påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne. En foranstaltning betragtes kun som statsstøtte, hvis disse forudsætninger er opfyldt uden undtagelser.
- (92) I henhold til betragtning 51-56 i beslutningen vedrørende godkendelse af bankpakken udgør alle som led i pakken ydede foranstaltninger statsstøtte. Kommissionen erindrer endvidere om, at den allerede i betragtning 48-53 i redningsbeslutningen fra 2009, i betragtning 25 i redningsafgørelsen fra juli 2011 og i betragtning 16 i redningsafgørelsen fra december 2012 har konstateret, at forudsætningerne i artikel 107, stk. 1, i TEUF for de under a) og b) anførte støtteforanstaltninger er opfyldt, og at disse foranstaltninger derfor udgør statsstøtte. Som forklaret nedenfor fastholder Kommissionen sit synspunkt.

a) De af Østrig som led i bankpakken ydede foranstaltninger

- (93) Alle foranstaltninger, der ydes som led i bankpakken, dvs. kapitalinskuddet på 900 mio. EUR og garantierne på 1,35 mia. EUR, som blev ydet i 2008, udgør statsstøtte i henhold til betragtning 51-56 i beslutningen vedrørende godkendelse af pakken.

b) De af Østrig yderligere ydede foranstaltninger

- (94) Uden for bankpakken har Østrig godkendt et kapitalinskud på 450 mio. EUR, en (i mellemtiden udløbet) aktivgaranti på 100 mio. EUR, en aktivgaranti på 200 mio. EUR, et kapitalinskud på 500 mio. EUR vedrørende købet af aktier og en garanti for efterstillede Tier 2-kapitalinstrumenter med en nominel værdi på 1 mia. EUR.

⁽³⁶⁾ Erstattet af Kommissionens afgørelse af 5. februar 2013 med det samme nummer; endnu ikke offentliggjort.

⁽³⁷⁾ Registreret som T-427/12.

- (95) Både kapitalindskuddet og garantierne ydes af statslige midler i henhold til artikel 107, stk. 1, i TEUF. De er kun rettet mod en enkelt virksomhed og er derfor selektive. Derudover ydes de på vilkår, som HGAA ikke havde fået tilbudt på markedet, hvilket ikke bestrides af Østrig. Da HGAA er aktiv i finanssektoren, hvor der hersker en intensiv international konkurrence, er enhver fordel, som ydes HGAA af statslige midler, egnet til at påvirke samhandelen i Unionen og fordreje konkurrencen. Disse konstateringer blev allerede foretaget i betragtning 16 i redningsafgørelsen fra december 2012 og bekræftes i den foreliggende beslutning.

c) BayernLB's rekapitalisering

- (96) BayernLB fik på sin side et kapitalindskud i 2008 fra Freistaat Bayern og anvendte en del af midlerne til rekapitalisering af sit datterselskab HGAA. I henhold til betragtning 124 i BayernLB-afgørelsen udgør hele det af Freistaat Bayern foretagne kapitalindskud statsstøtte til BayernLB. Da det som led i en foranstaltning ydede støttebeløb ikke kan betales dobbelt, konkluderer Kommissionen, at rekapitaliseringen af HGAA gennem BayernLB ikke udgør statsstøtte til fordel for HGAA. Desuden ser det ud til, at BayernLB på tidspunktet for rekapitaliseringen af HGAA har handlet i overensstemmelse med markedsøkonomiske overvejelser med det formål at sikre investeringen i sit datterselskab, og at beslutningen om at rekapitalisere HGAA ikke kan henføres til en medlemsstat.

d) Mulige fremtidige støtteforanstaltninger

- (97) Østrig anmoder om godkendelse af støtteforanstaltninger med hvis hjælp et eventuelt kapital- og likviditetsbehov skal dækkes, der som led i stressscenariet kunne beløbe sig til 5,4 mia. EUR i kapital og 3,3 mia. EUR i likviditet. Disse potentielle fremtidige støtteforanstaltninger for afviklingen af HGAA ydes af statslige midler i henhold til artikel 107, stk. 1, i TEUF. De er kun rettet mod en enkelt virksomhed og er derfor selektive. Da de ydes til vilkår, som HGAA ikke havde fået tilbudt på markedet, udgør de en fordel. Da HGAA er aktiv i finanssektoren, hvor der hersker en intensiv international konkurrence, er enhver fordel, som ydes HGAA af statslige midler, egnet til at påvirke samhandelen i Unionen og fordreje konkurrencen.

Konklusion vedrørende den samlede størrelse af statsstøtten

- (98) Den statsstøtte, som Østrig har ydet HGAA via kapitalforbedringen, beløber sig til i alt 3,15 mia. EUR (herunder aktivgarantierne på 300 mia. EUR, der har samme indvirkning som et kapitalindskud). Dette beløb udgør med 2008 som referenceår ca. 9,6 % af de risikovægtede aktiver i HGAA. Desuden har HGAA modtaget et samlet beløb på 1,35 mia. EUR i form af garantier. Endvidere har Østrig anmodet om godkendelse af støtteforanstaltninger, der eventuelt kunne blive nødvendige for som led i afviklingen af HGAA at dække yderligere kapitalbehov, som i forbindelse med stressscenariet vil kunne beløbe sig til 5,4 mia. EUR. Dette kunne føre til et samlet beløb i kapital og aktivgarantier på 8,55 mia. EUR, hvilket svarer til 26 % af de risikovægtede aktiver. Desuden ansøgte Østrig om godkendelse af mulige fremtidige likviditetsforanstaltninger på 3,3 mia. EUR.

7.2. STØTTENS FORENELIGHED MED DET INDRE MARKED

7.2.1. Anvendelighed af artikel 107, stk. 3, litra b), i TEUF

- (99) I henhold til artikel 107, stk. 3, litra b), i TEUF kan statsstøtte betragtes som forenelig med det indre marked, hvis den ydes »til afhjælpning af en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi«.
- (100) Til trods for den langsomme økonomiske genopretning, som begyndte i starten af 2010, er Kommissionen af den opfattelse, at forudsætningerne for godkendelse af statsstøtte i henhold til artikel 107, stk. 3, litra b), i TEUF i lyset af det vedvarende pres på de finansielle markeder stadig er opfyldt. I juli 2013 bekræftede Kommissionen denne opfattelse i meddelelsen om anvendelse fra den 1. august 2013 af statsstøtteregler på støtteforanstaltninger til fordel for banker i forbindelse med finanskrisen⁽³⁸⁾.

⁽³⁸⁾ EUT C 216 af 30.7.2013, s. 1, jf. navnlig punkt 6.

- (101) Den østrigske nationalbank har allerede ved en tidligere lejlighed fastslået, at det med hensyn til HGAA drejede sig om en for finansmarkedet i Østrig og i Sydøsteuropa systemrelevant bank, og bekræftede dette synspunkt ved brev af 3. december 2012. Uden støtteforanstaltningerne ville tilsynsmyndigheden muligvis have lukket HGAA på grund af dens overtrædelse af kapitalkravene.
- (102) En under sådanne betingelser gennemført lukning af en bank, der som HGAA af en medlemsstat betragtes som systemrelevant, ville kunne påvirke finansmarkederne og dermed direkte hele det økonomiske liv i en medlemsstat. På grund af den nuværende ustabile situation på finansmarkederne lægger Kommissionen i sin vurdering af statsstøtte i banksektoren fortsat artikel 107, stk. 3, litra b), i TEUF til grund.

7.2.2. Støtteforanstaltningernes forenelighed med det indre marked

- (103) Alle foranstaltninger, der kan kvalificeres som statsstøtte, er tildelt som led i omstruktureringen og afviklingen af HGAA. I meddelelsen om genoprettelse af rentabiliteten i finanssektoren under den nuværende krise og vurdering af omstrukturingsforanstaltninger på grundlag af statsstøttereglerne ⁽³⁹⁾ («omstrukturingsmeddelelsen») er det fastsat, under hvilke forudsætninger der må ydes omstrukturings- og afviklingsstatsstøtte til pengeinstitutter under den nuværende krise. Ifølge omstrukturingsmeddelelsen er omstruktureringen af en bank under den aktuelle krise kun forenelig med det indre marked i henhold til artikel 107, stk. 3, litra b), i TEUF, hvis i) den genopretter bankens rentabilitet, ii) den indeholder et passende egetbidrag fra støttemodtageren (byrdefordeling), og det sikres, at støtten er begrænset til det nødvendige minimum, og iii) den omfatter tilstrækkelige foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejninger.

Genopretning af rentabiliteten

- (104) Som Kommissionen har fastlagt i omstrukturingsmeddelelsen, skal den pågældende medlemsstat fremlægge en omfattende omstrukturingsplan, hvoraf fremgår, hvordan det berørte pengeinstituts langsigtede rentabilitet skal genoprettes uden statsstøtte inden for et rimeligt tidsrum og inden for højst fem år. I henhold til punkt 13 i omstrukturingsmeddelelsen genoprettes den langsigtede rentabilitet, når den pågældende bank er i stand til på egen hånd at konkurrere om at tiltrække kapital på markedspladsen i overensstemmelse med de relevante tilsynskrav. Derudover skal en bank kunne dække alle sine omkostninger og — under hensyntagen til sin risikoprofil — kunne sikre et passende afkast på egenkapitalen. I henhold til punkt 14 i omstrukturingsmeddelelsen kræver langsigtet rentabilitet, at enhver statsstøtte, der er ydet, enten tilbagebetales inden for et bestemt tidsrum, eller at den forrentes på normale markedsvilkår, således at det sikres, at enhver yderligere statsstøtte ophører.
- (105) På grundlag af de omstrukturingsplaner for HGAA, der er blevet fremlagt indtil nu, er det ikke muligt at konkludere, at det vil kunne lade sig gøre at genoprette den samlede gruppes rentabilitet.
- (106) Kommissionen konstaterer endvidere, at de gunstige finansieringsbetingelser, som er baseret på de af Kärnten ydede garantier, vil ophøre med tiden, og at de sydøsteuropæiske økonomiers hurtige indhentningsproces har nået sin afslutning.
- (107) Banken er derfor ikke i stand til at betale en tilstrækkelig forrentning for sin kapital eller tilbagebetale den statslige kapital for på denne måde at genoprette rentabiliteten inden omstrukturingsperiodens afslutning. Det synes således ikke at være muligt at genoprette HGAA's rentabilitet som selvstændig virksomhed. Kommissionen kan på baggrund af ovenstående konkludere, at dens betæneligheder med hensyn til genoprettelsen af rentabiliteten ikke er ryddet af vejen.
- (108) Som det er nævnt under punkt 9 i omstrukturingsmeddelelsen, bør omstrukturingsplaner indeholde en sammenligning med andre muligheder såsom opsplitning eller overtagelse af en anden bank. Hvis en banks rentabilitet ikke kan genoprettes, bør det forklares i omstrukturingsplanen, hvordan banken kan afvikles på en velordnet måde. I henhold til punkt 21 bør en velordnet afvikling eller bortauktionering af en nødlidende bank altid indgå i overvejelserne, hvis bankens langsigtede rentabilitet ikke kan genoprettes på troværdig vis.

⁽³⁹⁾ EUT C 195 af 19.8.2009, s. 9.

- (109) De østrigske myndigheder har fremlagt en afviklingsplan, som indeholder en sådan strategi for en velordnet afvikling. Den fremlagte plan omfatter frasalg af omsættelige enheder, østrigske HBA (for hvilken der allerede er underskrevet en købsaftale) og SEE-netværket via en offentlig salgsprocedure senest ved udgangen af juni 2015. Alle resterende dele vil blive gjort til genstand for en kontrolleret og velordnet afviklingsproces. I denne sammenhæng giver Østrig tilsagn om, at den italienske enhed BHI indstiller nye forretninger den 1. juli 2013. Skulle et frasalg af de omsættelige SEE-enheder ikke være muligt inden den 30. juni 2015, vil disse ligeledes indstille nye forretninger og blive afviklet. Som følge heraf vil HGAA fra den 30. juni 2015 ikke længere være aktiv i finanssektoren.
- (110) Salget af de omsættelige enheder sker som led i en betingelsesløs, gennemsigtig og åben procedure, hvor alle interesserede markedsdeltagere har mulighed for at afgive et tilbud på enhederne. Ved hjælp af sådanne udbudsprocedurer sikres det, at det bedste tilbud udgør markedsprisen, således at statsstøtte til køberen udelukkes⁽⁴⁰⁾. Hvis Kommissionen konstaterer, at der er tale om statsstøtte, vil Kommissionen undersøge den pågældende statsstøttes forenelighed med det indre marked særskilt.
- (111) Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt de enheder, der skal sælges, muligvis tilvejebringer økonomisk kontinuitet for HGAA, og at støtteforanstaltningerne dermed i nogle tilfælde vil kunne udgøre statsstøtte til disse enheder, konstaterer Kommissionen, at det fortsat ikke ligger fast, om SEE-netværket bliver solgt til én køber, eller om flere købere erhverver dele af det nuværende netværk.
- (112) Med henblik på identificering af en økonomisk kontinuitet skal der bl.a. tages hensyn til følgende faktorer: overførsels genstand, overførsels pris, identiteten af selskabsdeltagerne eller den overtagende virksomheds og den oprindelige virksomheds ejere eller endelig transaktionens økonomiske følgerigtighed⁽⁴¹⁾.
- (113) Kommissionen bemærker først og fremmest, at den tildelte støtte ikke var rettet mod problemer i de enkelte omsættelige enheder i Østrig eller i Sydøsteuropa, men derimod HGAA's problemer som koncern. Hverken et af datterselskaberne i SEE-landene eller HBA udgør kernen i HGAA's forretningsaktiviteter, og de enheder, der skal sælges, udgør kun en del af HGAA's aktiver. Derudover adskiller forretningsmodellen for de enheder, der skal sælges, sig fra HGAA's forretningsmodel, som var en international bankkoncern, der baseret på først og fremmest de af Kärnten stillede garantier var understøttet af gunstige finansieringsvilkår og koncentrerede sig om en hurtig ekspansion via vækstmarkedernes indhentningspotentialer. I fremtiden vil finansieringen af SEE-datterselskaberne ikke ske på grundlag af statslige garantier, men vil blive baseret på lokale (og dermed dyrere) finansieringskilder, således at det med henblik på margin og risikostyring vil være nødvendigt med en mere forsigtig tilgang. Mens HGAA koncentrerede sig om store virksomheder og bestemte hovedkunder, vil de enheder, der skal sælges, koncentrere sig om SMV-forretninger. Det betyder i praksis, at de virksomheder, der skal sælges, vil fokusere på en ny kundegruppe.
- (114) Kommissionen bemærker endvidere, at formålet med salget af de omsættelige enheder er at maksimere værdien af HGAA's aktiver før deres afvikling i kreditorernes interesse.
- (115) På baggrund af overførselsgenstanden, det forhold, at selskabsdeltagerne i HGAA og de enheder, der skal frasælges, ikke kan være identiske, samt den økonomiske logik bag salgstransaktionen er det Kommissionens opfattelse, at der ikke længere vil være nogen kontinuitet i HGAA's forretningsaktiviteter, så snart de omsættelige enheder er solgt, og HGAA ikke længere eksisterer.
- (116) Ifølge afviklingsplanen skal bestemte aktiver udskilles fra de omsættelige enheder, som skal sælges. Denne udskillelse vil både forbedre enhedernes finansieringsvæne og den gennemsnitlige aktivkvalitet i den resterende balance og dermed bidrage til at øge salgbarheden af de pågældende enheder.

⁽⁴⁰⁾ Jf. punkt 20 i omstruktureringsmeddelelsen og punkt 49 i meddelelsen fra Kommissionen om statsstøttereglerne anvendelse på foranstaltninger truffet over for pengeinstitutter i forbindelse med den aktuelle globale finanskrise (»bankmeddelelsen«) (EUT C 270 af 25.10.2008, s. 8).

⁽⁴¹⁾ Jf. Domstolens dom af 13. september 2010, Grækenland m.fl. mod Kommissionen, forenede sager T-415/05, T-416/05 og T-423/05, Sml. I, s. 757, præmis 135.

- (117) I henhold til punkt 21 i omstruktureringsmeddelelsen kan etableringen af en autonom »god bank« på grundlag af de »gode« aktiver og passiver i en eksisterende bank også være en acceptabel måde at genoprette rentabiliteten på, forudsat at denne nye bank ikke er i stand til fordreje konkurrencen uforholdsmæssigt. I den henseende ville etableringen af et SEE-holdingselskab eller overførslen af bestemte aktiver fra HBInt til SEE-holdingselskabet med henblik på tilvejebringelse af en rentabel og salgbar SEE-bankvirksomhed være en acceptabel løsning ⁽⁴²⁾.
- (118) Det problem med aktivkvaliteten, der for nylig har vist sig med både den gamle portefølje og risikobehæftede engagementer, vil ikke kunne løses på grund af de stigende risikoomkostninger og værdiforringelser ved videreførelse af virksomheden. Derfor betragter Kommissionen den af Østrig forelagte afviklingsplan, ifølge hvilken problematiske aktiver i stigende grad skulle overføres til afviklingsvirksomheden, som en passende strategi.
- (119) Hvad angår den i afviklingsplanen fastlagte finansiering, vil de virksomheder, der skal sælges, i stigende grad koncentrere sig om lokale finansieringskilder og forsøge at mindske deres afhængighed af refinansiering gennem HGAA. Kommissionen hilser denne ændring af finansieringsstrategien velkommen. Den bemærker, at HGAA vil have en yderligere finansiell forpligtelse over for de virksomheder, der skal sælges.
- (120) Desuden fastsætter afviklingsplanen en betydelig afvikling af HGAA's leasingvirksomhed, som var en af hovedårsagerne til HGAA's problemer, da leasing i forhold til de hermed forbundne risici og det hermed forbundne finansieringsbehov har en relativt dårlig rentabilitet. Denne formindskede afhængighed vil også yde et positivt bidrag til salgbarheden af de omsættelige virksomheder.
- (121) Kommissionen konkluderer, at HGAA's rentabilitet ikke kan genoprettes, og at den af Østrig foreslåede strategi for en velordnet afvikling af HGAA er et egnet middel for omgangen med HGAA, idet bankens rentabilitet som sådan ikke kan genoprettes.

Eget bidrag og byrdefordeling

- (122) Ifølge omstruktureringsmeddelelsen er det nødvendigt, at støttemodtageren yder et passende bidrag for at begrænse støtten til et minimum og undgå konkurrencefordrejninger og problemer med »moral hazard«. Til dette formål fremgår det af meddelelsen, at i) både omstruktureringsomkostningerne og støttebeløbet bør begrænses, og ii) der skal betales et betydeligt egetbidrag.
- (123) Endvidere er det fastsat i omstruktureringsmeddelelsen, at banken som det første bør anvende sine egne midler til finansiering af omstruktureringen, således at støtten kan begrænses til et minimum. De med omstruktureringen forbundne omkostninger bør ikke udelukkende bæres af staten, men også af dem, som har investeret i banken. Dette mål nås navnlig ved, at tab dækkes af disponibel kapital.
- (124) Alle tidligere aktionærer i HGAA har solgt sine aktier til en symbolsk pris på én euro til Republikken Østrig, hvorved risikoen for, at støtteforanstaltningerne kommer de tidligere aktionærer til gode, er blevet mindre. De tidligere ejere har også stillet kapital eller likviditet til rådighed for HGAA, således at tab kunne dækkes, og likviditeten kunne forbedres.
- (125) Majoritetsaktionær var på tidspunktet for dette salg BayernLB. Denne bidrog med i alt ca. 1,5 mia. EUR kapital og gav samtidig afkald på yderligere ejendomsrettigheder, sågar ved udsigten til en yderligere forrentning. I alt stillede BayernLB likviditet på ca. 4,3 mia. EUR til rådighed for HGAA. Desuden har BayernLB i forbindelse med salget af sine HGAA-aktier lidt et betydeligt nedskrivningstab, hvilket bidrager til at forebygge moralske risici i overensstemmelse med punkt 22 i omstruktureringsmeddelelsen.

⁽⁴²⁾ Kommissionen tager med tilfredshed til efterretning, at Østrig har afgivet tilsagn om at sikre, at udlåns-/indlånskvoten for de enheder, som ikke er bestemt for afviklingen, er orienteret mod et vellykket salg, enten gennem passende styring af ny långivning eller gennem andre foranstaltninger til syntetisk eller effektiv begrænsning af udlåns-/indlånskvoten (jf. tilsagn, afsnit III, punkt 4.1.8).

- (126) Kommissionen finder derfor, at den tidligere ejer BayernLB er inddraget i byrdefordelingen i væsentlig og tilstrækkelig grad.
- (127) Udfaldet af den verserende retssag om tilbagebetalingen af de udestående lån til BayernLB har ingen indflydelse på denne konklusion. Hvis BayernLB taber sagen, vil de blive inddraget endnu mere i byrdefordelingen. Hvis de vinder sagen, vil der ikke blive ændret noget i den i denne afgørelse undersøgte byrdefordeling.
- (128) Bidraget fra GRAWE består af både kapital- og likviditetsforanstaltninger. Kapitalen på oprindeligt 30 mio. EUR, som HGAA havde fået tilført fra GRAWE, er i mellemtiden blevet reduceret til 9 mio. EUR som følge af den beslutning, der blev truffet af Republikken Østrig som eneaktionær i banken, om at indsætte kapital til tabsdækning (kapitalnedsættelse). GRAWE har også stillet likviditet til rådighed for HGAA.
- (129) Under henvisning til de ovenfor anførte betragtninger konkluderer Kommissionen, at GRAWE er inddraget tilstrækkeligt i byrdefordelingen.
- (130) Hvad angår delstaten Kärnten, konstaterer Kommissionen, at denne inddrages i byrdefordelingen gennem kapitalindskud, som imidlertid er blevet væsentligt formindsket af kapitalnedsættelsen.
- (131) Under henvisning til de ovenfor anførte betragtninger konkluderer Kommissionen, at delstaten Kärnten er inddraget tilstrækkeligt i byrdefordelingen.
- (132) At GRAWE og delstaten Kärnten får en højere forrentning for kapitalbeviserne end BayernLB for den af denne indskudte kapital, er berettiget, fordi BayernLB har stillet andre kapitalinstrumenter til rådighed. I modsætning til GRAWE og delstaten Kärnten har BayernLB ikke stillet nogen kapitalbeviser til rådighed, men derimod givet afkald på alle rettigheder, der følger af kapitalinstrumenterne, og en del af likviditeten. BayernLB er dermed i højere grad inddraget i byrdefordelingen, hvilket forekommer at være rimeligt, idet BayernLB havde været den bestemmende ejer i HGAA, inden denne blev erhvervet af Republikken Østrig.
- (133) Der er behov for en afklaring af, om der betales en tilstrækkelig forrentning for de kapitalbeviser, som Østrig har tilført HGAA som led i bankpakken. Det bør bemærkes, at der er fastsat to rentesatser i bankpakken, afhængigt af om modtagerbanken er nødlidende, eller om det drejer sig om en grundlæggende sund bank. HGAA blev af Østrig betragtet som fundamentalt sund og betalte derfor en lavere forrentning, end hvis den var blevet klassificeret som nødlidende bank.
- (134) Med hensyn hertil konstaterer Kommissionen, at den samlede resterende kapital i form af kapitalbeviser forbliver hos HBlnt og dermed i HGAA's afviklingsdel. Da afviklingsdelen ikke længere er aktiv på markedet, og HGAA's rentabilitet ikke kan genoprettes (hvorfor HGAA bliver afviklet), konstaterer Kommissionen, at denne lavere forrentning kan accepteres i det foreliggende tilfælde.
- (135) Mitarbeiterstiftung Alpe Adria var med en andel på 0,02 % den mindste ejer i HGAA. Dennes andel blev ligeledes solgt for én euro, da Republikken Østrig købte HGAA i december 2009. På baggrund af det fuldstændige tab af aktionærrettighederne uden nogen form for modydelse er HGAA's inddragelse i byrdefordelingen efter Kommissionens opfattelse tilstrækkelig, navnlig i betragtning af dennes ringe størrelse i sammenligning med de andre ejere.
- (136) HGAA har taget skridt til at inddrage indskydere af hybridkapital i byrdefordelingen, idet man tilbagekøbte eller i det store og hele opsagde disse instrumenter væsentligt under den nominelle værdi, hvilket havde en betydelig indvirkning på kapitalgrundlaget.

- (137) Endvidere konstaterer Kommissionen, at der i forbindelse med mange hybride kapitalinstrumenter og kapitalinstrumenter i form af kapitalbeviser kun finder udbytte- og kuponudbetalinger sted, hvis der opnås overskud. Da banken ikke var rentabel i de sidste år, har ejerne af disse instrumenter heller ikke modtaget nogen tilsvarende beløb. Desuden vil der fremover være begrænsninger for dividende- og kuponbetalinger. Efter Kommissionens opfattelse er ejerne af disse instrumenter dermed inddraget tilstrækkeligt i byrdefordelingen.
- (138) Derfor konkluderer Kommissionen, at afviklingsplanen for HGAA indeholder en passende byrdefordeling.

Begrænsning af konkurrencefordrejninger

- (139) Desuden kræves det i afsnit 4 i omstrukturingsmeddelelsen, at omstrukturingsplanen indeholder foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejninger. Disse foranstaltninger bør være skræddersyede til konkurrencefordrejningerne på de markeder, hvor støttemodtageren vil være aktiv efter omstruktureringen. I det foreliggende tilfælde skal det sikres, at de enheder, som fortsat er aktive på markedet, indtil de bliver solgt, ikke anvender de modtagne statslige midler på en konkurrenceskadelig måde og ikke handler konkurrencefordrejende.
- (140) Til dette formål giver Østrig tilsagn om de i afsnit 4 fastlagte transaktionsbegrænsninger, der skal sikre, at konkurrencefordrejninger som følge af de omsættelige enheders eksistens og aktiviteter holdes på et så lavt niveau som muligt.
- (141) Disse foranstaltningers art og form vil afhænge af to kriterier: for det første støttebeløbets størrelse og de vilkår og omstændigheder, hvorunder støtten er ydet, og for det andet forholdene på det marked eller de markeder, hvor modtagerbanken vil operere.
- (142) Kommissionen henviser til, at HGAA har modtaget statsstøtte på 3,15 mia. EUR i form af kapital og aktivgarantier og 1,35 mia. EUR i form af likviditetsgarantier og i fremtiden med henblik på afviklingsprocessen muligvis vil modtage yderligere statsstøtte på op til 5,4 mia. EUR i form af kapital og 3,3 mia. EUR i form af likviditet.
- (143) Den samlede statsstøtte i kapital og aktivgarantier beløber sig til 8,55 mia. EUR og svarer til ca. 26 % af HGAA's risikovægtede aktiver, som den 31. december 2008 beløb sig til 32,8 mia. EUR. Beløbet for den ydede statsstøtte er således meget højt og kræver relevante foranstaltninger.
- (144) I henhold til punkt 35 i omstrukturingsmeddelelsen skal strukturelle foranstaltninger såsom frasalg fremme konkurrenters adgang til markedet, men samtidig fastsætte, at deres udtræden fra markedet af hensyn til den finansielle stabilitet sker inden for en passende tidsramme.
- (145) Kommissionen bemærker, at afviklingsplanen fastlægger en velordnet afvikling, i henhold til hvilken HGAA senest den 30. juni 2015 ikke længere er aktiv som aktør på markederne, men kun vil afvikle de forretninger, som der inden da ikke er fundet en køber til.
- (146) Hvad angår SEE-enhedernes fortsatte aktivitet indtil deres salg, har Østrig afgivet en række tilsagn i forbindelse med disse virksomheders nye forretninger, med hvilke mulige konkurrencefordrejninger skal undgås i perioden indtil salget.

- (147) I denne sammenhæng ser Kommissionen navnlig med positive øjne på de begrænsninger for nye forretninger, som Østrig og HGAA forpligter sig til. Under hensyntagen til risikoomkostninger og finansieringsomkostninger bør der i forbindelse med nye forretninger opnås et afkast på mindst [...] % p.a. Med dette minimumsafkast for nye forretninger sikres det, at de omsættelige enheder ikke forfølger en konkurrencefordrejende prisfastsættelse, men samtidig yder et bidrag til deres langsigtede rentabilitet. På denne baggrund forpligter banken sig til en begrænsning af nye forretnings løbetid, således at løbetidsomlægningen kun i begrænset omfang har indvirkning på rentabiliteten. [...] ⁽⁴³⁾ [...]. For [...] giver Østrig det yderligere tilsagn, at transaktioner lydende på [...] på kunder med en rating på mindst [...] og et samlet volumen på [...] EUR begrænses. Herved reduceres de med et kurstab forbundne risici og det omfang, i hvilket banken kan være aktiv i dette markedssegment. Sammenfattende tjener disse to begrænsninger til at sikre den langsigtede rentabilitet og begrænse de pågældende virksomheders konkurrenceevne.
- (148) Kommissionen ser også med positive øjne på tilsagnene om en forbedret risikostyring, især at alle risikopositioner på mere end [...] EUR årligt vurderes igen, og at forretninger på områderne privatkunder og offentlige finanser kun skal gennemføres med kunder med en rating på mindst [...] ⁽⁴⁴⁾. Disse tilsagn sikrer, at forretningerne føres med omhu, og at de berørte virksomheder ikke forfølger nogen risikable forretningsstrategier. Forretningerne føres på en sådan måde, at der opnås et afbalanceret forhold mellem den nødvendige rentabilitet og den påkrævede risikokontrol. Samtidig betyder tilsagnene, at en aggressiv markedsekspansionsstrategi udelukkes.
- (149) Kommissionen vurderer det dobbelte formål med tilsagnene i betragtning 147 og 148 som værende positivt. På den ene side bidrager de til at øge salgsmulighederne, da der ikke gennemføres nogen forretninger med for stor risikotagning, og på den anden side begrænser de konkurrencefordrejninger, idet aggressiv adfærd og nye forretninger begrænses.
- (150) I henhold til afviklingsplanen enten afvikles eller sælges alle omsættelige dele af HGAA. Østrig har givet fast tilsagn om, at HBA sælges inden den 30. juni 2014 og SEE-netværket (som helhed eller i dele) inden den 30. juni 2015. I henhold hertil indstilles nye forretninger, og HGAA forlader markedet, fordi alle aktiviteter enten afvikles eller på en gennemsigtig måde sælges til tredjemand. Denne salgs- og afviklingsproces bidrager i væsentlig grad til at begrænse støttebetingede konkurrencefordrejninger, da HGAA som sådan forsvinder fra markedet.
- (151) Efter Kommissionens opfattelse retfærdiggør den fortsatte ustabile situation på finansmarkederne, navnlig i SEE-landene, den ret lange frist (den 30. juni 2015) for salget af enhederne i disse lande. Kommissionen fastslår, at forretningerne i Østrig allerede er solgt, og at disse forretninger også afvikles, hvis salget ikke er afsluttet inden den 30. juni 2014.
- (152) Samlet konstaterer Kommissionen, at den resterende balancesum og HGAA's risikovægtede aktiver vil reduceres med 85 % inden 2017 (såfremt salget sker som planlagt).
- (153) Foruden disse vidtrækkende foranstaltninger har Østrig afgivet tilsagn om et forbud mod at reklamere med statsstøtten og et forbud mod aggressiv handelspraksis. Kommissionen hilser også overtagelsesforbuddet velkommen, med hvilket det sikres, at statsstøtten ikke anvendes til at overtage konkurrenter, men derimod tjener dens anvendelsesformål, nemlig at finansiere afviklingsprocessen.
- (154) Kommissionen beklager, at Østrig kun delvist har overholdt de tilsagn, som landet afgav som led i redningsafgørelsen fra december 2012. Efter Kommissionens opfattelse bliver den manglende overholdelse af nogle af disse tilsagn, som kun havde en begrænset gyldighedsperiode, imidlertid udlignet af den fuldstændige opsplitning og afvikling af banken.

⁽⁴³⁾ [...].

⁽⁴⁴⁾ Dette gælder for en 1-års misligholdelsessandsynlighed på [...] % eller mindre.

- (155) Under hensyntagen til tilsagnene og i lyset af den i betragtning 122-128 nævnte tilstrækkelighed af egetbidraget og byrdefordelingen mener Kommissionen, at der findes passende ordninger til begrænsning af eventuelle konkurrencefordrejninger til trods for det høje støttebeløb, som HGAA har modtaget.

KONKLUSIONER

- (156) I betragtning af Østrigs tilsagn kan det konkluderes, at afviklingsstrategien er i overensstemmelse med omstruktureringsmeddelelsen, at afviklingsstøtten er begrænset til det nødvendige minimum, og at konkurrencefordrejninger holdes på et så lavt niveau som muligt. Afviklingsstøtten kan derfor betragtes som forenelig med det indre marked i henhold til artikel 107, stk. 3, litra b), i TEUF —

VEDTAGET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

- 1) Følgende foranstaltninger udgør statsstøtte:
- a) rekapitaliseringen på 900 mio. EUR som led i bankpakken
  - b) rekapitaliseringen på 450 mio. EUR som led i bankpakken
  - c) garantierne på 1,35 mio. EUR som led i bankpakken
  - d) aktivgarantien på 100 mio. EUR
  - e) aktivgarantien på 200 mio. EUR
  - f) rekapitaliseringen på 500 mio. EUR
  - g) statsgarantien for efterstillede Tier 2-kapitalinstrumenter med en nominal værdi på 1 mia. EUR
  - h) den mulige fremtidige kapital til afviklingen af HGAA på op til 5,4 mia. EUR
  - i) den mulige fremtidige likviditet til afviklingen af HGAA på op til 3,3 mia. EUR.
- 2) Den i stk. 1 anførte statsstøtte er på baggrund af tilsagnene i bilaget forenelig med det indre marked.

Artikel 2

Østrig sikrer, at den afviklingsplan, inklusive tilsagnene i bilaget, som blev fremlagt den 29. juni 2013 og udvidet den 27. august 2013, gennemføres fuldt ud.

Artikel 3

Denne afgørelse er rettet til Republikken Østrig.

Udfærdiget i Bruxelles, den 3. september 2013.

På Kommissionens vegne
Joaquín ALMUNIA
Næstformand

BILAG

Indledende bemærkninger

Følgende tilsagn afgives af Østrig udelukkende over for EU-Kommissionen (»Kommissionen«) som den eneste adressat og kun med henblik på sag SA.32554 (ex C 16/2009). Tredjemand kan ikke aflede nogen ret til en bestemt adfærd fra Østrigs og/eller kreditinstitutgruppen Hypo Alpe Adrias side (»HGAA«).

Tilsagnene i den forpligtelseserklæring, som Østrig har afgivet over for Kommissionen ved skrivelse af 30. november 2012, og som er indeholdt i bilaget til Kommissionens godkendelsesafgørelse af 5. december 2012, C(2012) 9255 final, erstattes af tilsagnene i afsnit B.III.3. og B.III.4.

Medmindre andet er angivet nedenfor, gælder alle tilsagn for enhver af de i afsnit B.II.1. anførte markedsmæssige enheder kun indtil genprivatisering af den pågældende enhed i henhold til afsnit B.IV.3.

Tilsagn

I. Gennemførelse af omstrukturingsplanen; tilsynsadministrator

Østrig sikrer, at omstrukturingsplanen gennemføres fuldt ud inden for de pågældende frister. Østrig tilsikrer, at gennemførelsen af omstrukturingsplanen og opfyldelsen af tilsagnene overvåges af en tilsynsadministrator. Den i afsnit C beskrevne procedure finder anvendelse på tilsynsadministratorens udpegelse, opgaver, forpligtelser og frigørelse.

II. Definitioner

1. Omsættelige enheder

De »**omsættelige enheder**«, som genprivatiseres i henhold til afsnit B.IV.3, er følgende selskaber (inklusive de af disse direkte og indirekte kontrollerede selskaber):

1.1. HBA

Hypo Alpe-Adria-Bank AG, Klagenfurt, Østrig (»HBA«).

1.2. SEE/SEE-netværk

— Hypo Alpe-Adria-Bank d.d., Ljubljana, Slovenien (»HBS«)

— Hypo Leasing d.o.o., Ljubljana, Slovenien (»HLS«) og/eller dennes som led i den HGAA-interne omstrukturering tilvejebragte successorer, såfremt disse bliver sat til salg. Dette selskab begrænser sig til[...] og [...] leasing

— Hypo Alpe-Adria-Bank d.d., Zagreb, Kroatien (»HBC«) og dens datterselskab, Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o., Kroatien (»HAALC«), hvis aktivitet er begrænset til [...]

— Hypo Alpe-Adria-Bank d.d., Mostar, Bosnien-Hercegovina (»HBFBiH«)

— Hypo Alpe-Adria-Bank a.d., Banja Luka, Republika Srpska (»HBRS«) og dens datterselskab, Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o., Banja Luka, Republika Srpska (»HLRS«), hvis aktivitet er begrænset til [...] -leasing

— Hypo Alpe-Adria-Bank a.d., Podgorica, Montenegro (»HBM«)

— Hypo Alpe-Adria-Bank a.d., Beograd, Serbien (»HBSE«).

2. Afviklingsdel

I afviklingsdelen sker der en planmæssig afvikling af de forretningsområder og porteføljer i HGAA samt Hypo-Alpe-Adria Bank S.p.A. med hovedsæde i Udine, Italien (»HBI«), der er identificeret som ikkestrategiske, på et grundlag, der er kapitalskånende og giver et minimalt værditab. Alle selskaber/enheder, som ikke er udtrykkeligt nævnt under den forrige del II. 1, hører under afviklingsdelen. Afviklingsdelen omfatter især:

2.1. Wind down participations

Ikkestrategiske kapitalinteresser.

2.2. Wind down financials

— portefølje i HBInt samt i HGAA tilbageværende refinansieringslinjer til datterselskaberne (først og fremmest SEE, HBI)

— delporteføljer i enkelte datterbanker (HBA, HBI, SEE-netværksbanker) og HLS, som er overført til wind down

— afviklingsleasingselskaber (HLHU, HLUA, HLBG, HLG, HLC, HLMK, HLA, HLM, HETA, HLI, HRSE og HLSE)

— minoritetsselskaber (Credit Management, Norica)

2.3. HBI

Hypo Alpe-Adria-Bank S.p.A., Udine, Italien (»HBI«).

III. Generelle tilsagn

1. Forfølgelse af en velovervejet, solid og bæredygtig forretningspolitik

Østrig sikrer, at HGAA i forbindelse med gennemførelsen af omstrukturingsplanen fører en velovervejet og solid forretningspolitik, som er orienteret mod princippet om bæredygtighed, og inden for rammerne af de lovgivningsmæssige og regulatoriske krav gennemgår sine interne incitamentsordninger og arbejder for, at de ikke tilskynder til indgåelse af urimelige risici.

2. Overskudsoverførsel

Østrig sikrer, at enhver omsættelig enhed — dvs. HBA og SEE-netværket — indtil deres respektive genprivatisering overfører et eventuelt årsoverskud til deres respektive ejere, for så vidt dette er retligt tilladt og ikke medfører en underskridelse af den på tidspunktet for overskudsoverførslen gældende regulatoriske egenkapitalprocent for den pågældende omsættelige enhed eller økonomiske ulemper for selskabet. Denne forpligtelse gælder tilsvarende også for eventuelle mellemliggende (holding-)selskaber, som HBI kontrollerer indtil sin fuldstændige afvikling, samt for HBInt, så længe den kontrolleres af Østrig.

3. Egetbidrag

Det kuponforbud, der er indeholdt i Østrigs forpligtelseserklæring af 30. november 2012 og i nr. 11 i bilaget til Kommissionens godkendelsesbeslutning af 5. december 2012, C(2012) 9255 final, erstattes af følgende tilsagn:

3.1. Ingen retligt ikke påkrævet udbetaling af udbytte og kuponer

3.1.1. Østrig sikrer, at HGAA under gennemførelsen af omstrukturingsplanen for sine før udstedelse af den endelige godkendelse udstedte Tier 1- og Tier 2-kapitalinstrumenter (inklusive aktier, andele, hybridkapital og supplerende kapital) ikke udbetaler nogen dividende eller kuponer, medmindre HGAA er retligt forpligtet hertil også uden frigørelse af reserver, eller med forudgående godkendelse af Kommissionens tjenestegrene.

3.1.2. Som ikke hørende til kapitalinstrumenterne i førnævnte forstand regnes sådanne kapitalinstrumenter, aktier og/eller andele, som besiddes af Østrig, medmindre udbetaling af udbytte eller kuponer til de af Østrig besiddede kapitalinstrumenter også ville bevirke en betalingsforpligtelse til andre.

- 3.1.3. Forbuddet mod udbyttebetalinger i henhold til punkt 3.1.1. gælder ikke for udbetalinger af udbytter fra de tidsmæssigt begrænsede »minoritetsselskaber«, der ikke er til stede på markedet som konkurrenter[...] og [...] (dvs. to ikke-balanceførte selskaber, hvor eksterne investorer deltager med hver 49 %. De ikke-balanceførte selskabers aktivitet begrænser sig til besiddelse af bestemte værdipapirer og udlodning af udbytte fra værdipapirerne til HBInt og minoritetsselskabsdeltagere i form af udbytter, jf. afsnit 5.3.4. i omstruktureringsplanen), hvis disse manglende udlodninger ville forårsage opløsningen af et af disse selskaber, hvilket ville påvirke omfanget af risikovillig kapital i HGAA negativt.
- 3.2. Ingen retligt ikke-påkrævede opsigelser eller tilbagekøb
- 3.2.1. Østrig sikrer, at HGAA i forbindelse med gennemførelsen af omstruktureringsplanen i henhold til punkt 3.1.1. ikke opsiges, tilbagekøbes eller på anden måde afvikler kapitalinstrumenter, medmindre HGAA er retligt forpligtet hertil uden frigørelse af reserver eller med forudgående godkendelse af Kommissionens tjenestegrene.
- 3.2.2. Undtaget herfra er med forudgående godkendelse af Kommissionens tjenestegrene opsigelser, tilbagekøb og andre fortidige afviklinger af kapitalinstrumenter, hvis:
- de ikke fører til et ikke kun forbigående fald i HGAA's regulatoriske kapitalkvoter
  - HGAA's betalinger til kreditorer i forbindelse med ophør før tiden (f.eks. tilbagekøbspris, godtgørelse) ikke overstiger instrumentets markedsværdi på ophørstidspunktet, i givet fald forhøjet med
    - en præmie på ikke mere end 10 % af markedsværdien og/eller
    - en betaling på maksimalt den diskonterede nutidsværdi af de renter, som påløber for instrumentet indtil dets oprindelige udløb.
- 3.2.3. Den konkrete konstatering af markedsværdien i førnævnte forstand svarer efter forudgående relevant afstemning med Kommissionens tjenestegrene til:
- ved instrumenter, der handles offentligt: gennemsnitskursen for dette eller sammenlignelige instrumenter i den seneste måned før offentliggørelsen af tilbuddet om tilbagekøb af de pågældende instrumenter
  - ved andre instrumenter: den på anden egnede måde beregnede og gennem vurderinger af dette eller sammenlignelige instrumenter af en uafhængig tredjemand dokumenterede værdi.
4. Adfærdsmæssige tilsagn/begrænsninger for nye forretninger
- 4.1. Erstatning af forpligtelser af 30. november 2013 (bilag til Kommissionens godkendelsesafgørelse af 5. december 2012, C(2012) 9255 final)
- Tilsagnene i den forpligtelseserklæring, som Østrig har afgivet over for Kommissionen ved skrivelse af 30. november 2012, og som er indeholdt i bilaget til Kommissionens godkendelsesafgørelse af 5. december 2012, C(2012) 9255 final, erstattes af følgende tilsagn:
- 4.1.1. HGAA indgår kun nye forretninger på forretningsområdet *public finance* med en løbetid på maks. [...] og på forretningsområdet *corporate* kun med en løbetid på maks. [...]. På begge forretningsområder er indgåelsen af nye forretninger kun tilladt, hvis det pågældende udlånsengagements 1-års misligholdelsessandsynlighed (»PD«) udgør [...] % eller mindre. Derudover skal der for alle nye forpligtelser på forretningsområdet *corporate* med en løbetid på mere end [...] i overensstemmelse med HGAA's interne udlånspolitik stilles sikkerhed på [...] %. En afvigelse fra ovennævnte begrænsninger er tilladt, hvis de lokale tilsynsmyndigheder forlanger indehavselse af bestemte finansinstrumenter. Undtaget fra ovennævnte begrænsninger er endvidere skatkammerbeviser med en løbetid på maks. [...], som udstedes af Republika Srpska og føderationen Bosnien-Hercegovina, hvis erhvervelsen af disse værdipapirer [...].

4.1.2. HGAA vil kun udstede nye detailrealkreditlån, hvis belåningsprocenten (*loan-to-value ratio*) udgør maks. [...] %. Nyudstedelse af realkreditlån med en belåningsprocent på maks. [...] % er tilladt, hvis den pågældende kundes gæld i forhold til indkomst — defineret som forholdet mellem (beregnet via lokale kreditbureauer) summen af kundens månedlige betalingsforpligtelser over for HGAA og andre pengeinstitutter og dennes månedlige nettoindtægt — er [...] % eller mindre. Såfremt der findes en lokal lovgivning for pantebreve/securitisationsaktiviteter, skal hvert nyt udstedt retail-realkreditlån desuden opfylde kriterierne for at kunne modregnes i puljen i henhold til denne lovgivning.

4.1.3. Den interne refinansieringsomkostningsmatrix (funding cost matrix) skal for hvert nyt engagement (i henhold til definitionen i afsnit 4.2.) i hele løbetidsstrukturen stå i et rimeligt forhold til refinansieringssituationen for den pågældende filial/datterselskab og opfylde følgende minimumskrav:

EURIBOR 3 m + [...] % for alle engagementer på op til [...] år

EURIBOR 3 m + [...] % for alle engagementer på [...] år ([...])

EURIBOR 3 m + [...] % for alle engagementer på mere end [...] år ([...]).

I lande med særlig lav kreditværdighed gælder de foranstående minimumskrav med følgende tillæg: [...]. Som supplement til løbetidsbegrænsningerne på virksomhedsniveau i public finance- og i corporate-segmentet (jf. afsnit 4.1.1.) må der i de førnævnte lande ikke indgås nogen engagementer med en løbetid på mere end [...] år. Ovennævnte refinansieringshaircuts kan i enkelte tilfælde være lavere, såfremt aktiverne opfylder de retlige og materielle betingelser for en securitisationsaktivitet, og der rent faktisk er planlagt anvendelse heraf i forbindelse med en securitisationsaktivitet (f.eks. realkreditlån, finansieringsleasing, udlån til små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og public finance), og dette sker på grundlag af sikkerheder, der er verificeret af tilsynsadministratoren (mellem [...] og [...] bps., afhængigt af værdien af kreditrisikoafdækningen, [...] bps. for yderligere sikkerhedsstillelse).

4.1.4. Efter den konkrete identificering af refinansieringsomkostningerne (i henhold til punkt 4.1.3.) og risikoomkostningerne (beregnet som det kumulativt forventede tab på det beløb, som der ikke er stillet sikkerhed for, i hvilken forbindelse der skal foretages et yderligere haircut på [...] % af sikkerhedsværdien) skal der for hvert nyt udlånsengagement være en sikkerhedsstillelse i form af et årligt egenkapitalafkast på mindst [...] % (i hvilken forbindelse der skal tages højde for gebyrer ved beregningen af egenkapitalafkastet). Kommissionens tjenestegrene kan ophæve kravet om gennemførelse af det yderligere haircut på sikkerhedsværdien på [...] % med henblik på beregning af risikoomkostningerne med et enkelt »service letter«, så snart tilsynsadministratoren i en begrundet udtalelse erklærer, at bankens eksisterende sikkerhedsvurderingssystem samlet set er tilstrækkeligt, og navnlig, at det allerede fastsætter passende haircuts.

4.1.5. Afkastet på egenkapitalen som omhandlet i ovennævnte afsnit skal i princippet beregnes på basis af de regulatoriske kapitalkrav, som blev tildelt det pågældende udlån. Den i øjeblikket af HGAA anvendte metode til beregning af kapitalkravene med hensyn til individuelle udlån er derimod baseret på en økonomisk tilgang i overensstemmelse med beregningen af risikoomkostningerne. Kommissionens tjenestegrene kan ved hjælp af et enkelt »service letter« give HGAA tilladelse til fortsat at anvende sin økonomiske tilgang til beregning af kapitalkravene for enkeltudlån, hvis administratoren bekræfter, at i) HGAA's beregningstilgang er metodisk korrekt, og ii) HGAA har dokumenteret, at der ved anvendelse af dens beregningstilgang opnås et minimumsafkast på egenkapitalen, som svarer til et på basis af den regulatoriske egenkapital beregnet minimumsafkast på [...] % på både målporteføljeniveau og på den effektivt eksisterende portefølje.

4.1.6. [...] må kun tildeles til kunder, som råder over en [...]. Dog er følgende tilladt:

— [...]

— tildeling af [...] op til et maksimalt nominelt samlet volumen på [...] EUR p.a., hvor hver enkelt i[...] ydet [...] skal have en rating på mindst [...] eller bedre (i overensstemmelse med HGAA's interne *Credit Rating Master Scale*).

4.1.7. HGAA vil sørge for en årlig ratingkontrol og en fuldstændig fortløbende udlånsdokumentation for hver enkelt kunde med en eksponering på mere end [...] EUR. Overholdelsen af disse krav skal verificeres af risikostyringsfunktionen i koncernhovedkvarteret.

4.1.8. Republikken Østrig forpligter sig til at sikre, at de omsættelige enheders udlåns-/indlånskvote orienteres mod et vellykket salg og til dette formål enten at styre nye udlån tilsvarende eller træffe andre foranstaltninger for at formindske udlåns-/indlånskvoten (syntetisk eller effektivt). Republikken Østrig er bekendt med, at udlåns-/indlånskvoter på mere end 100 % kan udgøre en hindring for et vellykket salg af en omsættelig enhed.

- 4.1.9. HGAA vil udskifte eller videreudanne kreditbehandlere og kunderådgivere, hos hvilke der er blevet konstateret fejl i udlånsprocessen, eller som har ydet udlån på et niveau, som ligger under det normale profitabilitetsniveau.
- 4.1.10. HGAA vil ikke købe nogen andele i virksomheder eller dele af virksomheder (herefter »andele«), medmindre andet er fastsat nedenfor. Med forudgående godkendelse kan HGAA købe andele, hvis særlige omstændigheder kræver det, for at sikre eller opretholde finansiel stabilitet eller effektiv konkurrence. Uden Kommissionens forudgående samtykke kan HGAA erhverve andele, hvis i) den pågældende købspris er mindre end [...] % af HGAA's samlede balancesum på tidspunktet for Kommissionens afgørelse, og ii) den samlede sum af alle købspriser, som blev betalt af HGAA i hele omstrukturingsfasen (dvs. indtil gennemførelse af salget af SEE-netværket, jf. IV.), er mindre end [...] % af HGAA's balancesum på tidspunktet for Kommissionens afgørelse. Undtaget fra forbuddet mod at foretage opkøb er desuden andele, som administreres eller erhverves af HGAA i forbindelse med uinddrivelige udlån eller lignende bankforretninger.
- 4.1.11. HGAA må ikke henvise til statsstøtten i reklameøjemed.
- 4.1.12. Gennemførelsen af ovennævnte foranstaltninger revideres kvartalsvis af en ekstern tilsynsadministrator, som rapporterer til Kommissionen (se nedenfor afsnit C).
- 4.2. Tilsagnetenes gyldighedsområde (»begrænsninger for nye udlånsforretninger«) i henhold til 4.1.1.-4.1.6.
- De ovenfor under 4.1.1.-4.1.6. regulerede begrænsninger gælder kun for nye udlånsforretninger i henhold til følgende definitioner:
- 4.2.1. Afgrænsning af segmenterne »corporate«, »public finance« og »retail«
- Forretningsområderne »corporate« og »public finance« svarer grundlæggende til HGAA's gældende forretningsområdedefinitioner, men med følgende modifikationer:
- 4.2.1.1. Forretningsområdet »corporate« er defineret som:
- Forretningsområdet »corporate« omfatter alle private virksomheder (med undtagelse af pengeinstitutter), for hvilke følgende kriterier er opfyldt med hensyn til omsætning og/eller eksponering:
- samlet årsomsætning på [...]EUR eller derover, eller
  - bruttoeksponering på mindst[...] EUR og i Kroatien på mindst [...] EUR. HGAA forpligter sig til at dokumentere over for tilsynsadministratoren, at den nuværende eksponeringsrelaterede tærskel for HGAA's afgrænsning af retail-forretningsområdet i forhold til corporate-forretningsområdet i Kroatien rent faktisk ligger omkring [...] EUR, og at en ændring af denne tærskel ville forårsage uforholdsmæssige følgeomkostninger.
- 4.2.1.2. Segmentet »public finance«:
- Forretningsområdet »public finance« består af
- »statslige myndigheder«, dvs. enheder, som kan udøve statslig suverænitæt, dvs. er berettiget til at udstede almindelige bindende forskrifter eller andre bindende bestemmelser. Herunder hører navnlig stater, ministerier, stats- og regeringsmyndigheder, socialsikringsorganer osv.)
  - eksponeringer, som er sikret ved en eksplicit garanti fra en »statslig myndighed«
  - »nationale myndigheder«, dvs. offentlige organer (delstater, provinser, regioner, byer og kommuner) samt de politiske entiteter i Bosnien-Hercegovina, dvs. Republika Srpska og føderationen Bosnien-Hercegovina)

- offentlige enheder (public sector entities ⁽¹⁾), for så vidt de er dækket af en direkte garanti fra en statslig eller national myndighed.

Enheder og agenturer, som hverken er statslige eller nationale myndigheder i den ovenfor anførte betydning og ikke råder over nogen direkte garanti fra en statslig eller national myndighed, skal behandles som (institutionelle) forretningskunder og i overensstemmelse med kravene for forretningsområdet corporate.

4.2.1.3. Forretningsområdet »retail«:

Forretningsområdet »retail« består af

- privatpersoner
- alle former for SMV'er, dvs. privatejede virksomheder, freelancere og landbrugsenheder, uafhængigt af deres selskabsform, for hvilke følgende kriterier med hensyn til omsætning og eksponering er kumulativt opfyldt:
  - samlet årsomsætning på mindre end [...] EUR
  - bruttoeksponering på mindre end [...] EUR og (under forbehold af dokumentation i henhold til punkt 4.2.1.1., andet led, i Kroatien på mindre end [...] EUR.

4.2.2. Nye forretninger inden for segmenterne »corporate« og »public finance«

4.2.2.1. Generelle definitioner

»Nye forretninger« defineres ifølge begrænsningerne for nye udlånsforretninger i henhold til punkt 4.1.1.-4.1.6. grundlæggende i overensstemmelse med HGAA's eksisterende risikorapporteringsstandarder og omfatter:

- risikorelevante ⁽²⁾ henholdsvis udlåns- og leasingtransaktioner med en helt ny kunde (eller med en gruppe af indbyrdes forbundne kunder) — dvs. »nye kunder« [**New ClientBusiness — NCB**]
- forhøjelsen af henholdsvis udlåns- og leasingeksponeringer med eksisterende kunder på produktbasis, dvs. »eksponeringsøgende transaktioner« [**Exposure Increasing Business — ExIB**]
- fornyelsen eller forlængelsen af eksisterende henholdsvis udlåns- og leasingeksponeringer med eksisterende kunder på produktbasis i en periode på mere end [...] — dvs. »eksponeringsforlængende transaktioner« [**Exposure Prolonging Business — ExPB**] ⁽³⁾

4.2.2.2. Yderligere kriterier

- I forbindelse med ExIB skal forekomsten af nye forretninger vurderes på niveauet for individuelle transaktioner. Hvis en kunde således vil forhøje en eksisterende kontanteksponering og som modtræk hertil reducere eksponeringen fra garantier i samme størrelsesorden, betragtes kontanteksponeringen alligevel som en ny forretning.
- **Finansieringsleasing betragtes som en ny udlånsforretning.** Den nye forretning (NCB og ExIB) skal således fuldt ud opfylde kravene til nye forretninger i henhold til punkt 4.1.1.-4.1.6. ovenfor.
- **Driftsleasing** betragtes som en ny forretning i henhold til punkt 4.1.1.-4.1.6. med følgende forbehold:
  - En **minimumsrating** på [...] og en maksimal løbetid i henhold til reglerne vedrørende begrænsninger af nye forretninger.

⁽¹⁾ Enheder, som kontrolleres direkte af statslige eller nationale myndigheder eller er økonomisk forbundet med statslige eller nationale myndigheder.

⁽²⁾ Udtrykket »risikorelevant« defineres i overensstemmelse med gruppens udlånspolitik og omfatter følgelig enhver udlåns- eller leasingtransaktion, hvor der er involveret modparts- og/eller kreditrisiko.

⁽³⁾ Også selv om eksponeringsforlængende transaktioner med en løbetid på[...] ikke er underlagt begrænsningerne for nye forretninger i henhold til punkt 4.1.1.-4.1.6., skal disse transaktioner nøje overholde kravene i HGAA's interne risikopolitikker og andre relevante bestemmelser.

- **Sikkerhedsstillelse til fuld dækning af udlånseksporeringer forudsættes, så længe** restværdien er fuldstændig dækket af den aktuelle bogføringsværdi (regnskabsmæssig værdi) under forudsætning af, at restværdien er ansat tilstrækkeligt konservativt. Sidstnævnte er tilfældet, så længe restværdien svarer til den med høj sandsynlighed opnåelige nettosalgsværdi (efter fradrag af salgsomkostninger) for det tilgrundliggende objekt i den kontoførende enheds regnskab.
- Ethvert udlånsengagement, som indeholder frie kreditlinjer, skal overholde de nye udlånsstandarder i henhold til punkt 4.1.1.-4.1.6.
- **Transaktioner inden for HGAA-gruppen** (f.eks. refinansieringer af lokale banker, leasing og øvrige kapitalinteresser) samt forretninger som led i **HGAA's likviditetsstyringskrav** hører til **segmentet finansielle institutioner**.

4.2.2.3. Begrænsninger

Begrænsningerne for nye forretninger i henhold til punkt 4.1.1.-4.1.6. **gælder ikke** for følgende risikorelevante transaktioner:

- **transaktioner med finansielle institutioner i forbindelse med HGAA's likviditetsbeholdning, dvs.**
  - FX-spottransaktioner (f.eks. Intraday Settlement Limits)
  - FX Outrights og swaps med en løbetid på maks. [...], såfremt der herfor er indgået en netting- og sikkerhedsstillelsesaftale (ISDA med CSA) med en tærskelværdi (= materielt usikret eksponering) på maks. [...]EUR
  - pengemarkedslån, indskud samt (omvendte) repo-transaktioner med en løbetid på **hver** maks.[...], såfremt maksimalbeløbet pr. modpart er begrænset til i alt [...] EUR, og det pågældende samlede beløb til enhver tid er begrænset til maks. [...] EUR
  - finansielle derivater (renteswaps) med en løbetid på maks. [...], såfremt der herfor er indgået en netting- og sikkerhedsstillelsesaftale (ISDA med CSA) med en tærskelværdi (= materielt usikret eksponering) på maks. [...]EUR

HGAA skal sikre, at HGAA-koncernhovedsædets risikostyringsafdeling kun godkender de enkelte modpartsgrænser for finansielle institutioner for hver en periode på maks. [...]

- **nye finansieringer, udlånsforlængelser, roll-overs, omstruktureringer og omprogrammeringer af udlån til nødlidende kunder** (og alle kunder inden for gruppens ansvarsområde/lokal indsatsgruppe for rehabilitering og/eller lånerehabilitering) med det formål og den klart dokumenterede udsigt til at bringe de nødlidende udlånsengagementer tilbage i performing-status og/eller muliggøre en endelig tilbageførsel af den udestående eksponering, for så vidt angår løbetiden for den i denne sammenhæng ydede nyfinansiering er begrænset til maks.[...]. For enhver af disse transaktioner skal det være tilstrækkeligt dokumenteret, herunder i form af kvantitativ dokumentation, at den pågældende transaktion er den bedste måde at bevare værdier for HGAA på og ikke blot medfører en udskydelse af tabsrealiseringen. Parametrene for den kvantitative analyse skal være tilstrækkeligt konservative
- **forlængelser, løbetidsforlængelser, omstruktureringer og omprogrammeringer** af eksisterende performing- eksponering⁽¹⁾ eller kunder (grupper af indbyrdes forbundne kunder), som er objektivt begrundet, er i HGGA's interesse og ikke ydes for en løbetid på mere end [...]. For enhver af disse transaktioner skal det være tilstrækkeligt dokumenteret, herunder i form af kvantitativ dokumentation, at den pågældende transaktion er den bedste måde at bevare værdier for HGAA på og ikke blot medfører en udskydelse af tabsrealiseringen. Parametrene for den kvantitative analyse skal være tilstrækkeligt konservative

⁽¹⁾ I henhold til HGAA's metodik til konstatering af udlånseksporering («Exposure Measurement Methodology»). Dette betyder, at den ikkeudnyttede del af eksisterende, tilsagnsgivne rammekreditter ikke betragtes som nye forretninger.

- **yderligere finansieringer til kunder, som befinder sig på observationslisten** for HGAA-gruppen eller de lokale enheder med det formål og den klare og dokumenterede udsigt til at stabilisere kundernes finansielle situation (herunder dækning af rente- og valutarisici) og dermed undgå et tilfælde af misligholdelse samt muliggøre kundens tilbagevenden til performing-statussen, for så vidt angår løbetiden på de i denne sammenhæng ydede yderligere finansieringer på maks. [...]. For enhver af disse transaktioner skal det være tilstrækkeligt dokumenteret, herunder i form af kvantitativ dokumentation, at den pågældende transaktion er den bedste måde at bevare værdier for HGAA på og ikke blot medfører en udskydelse af tabsrealiseringen. Parametrene for den kvantitative analyse skal være tilstrækkeligt konservative
- transaktioner,
  - som **fuldstændigt** og i hele udlånsløbetiden er dækket af straks eksigible og ikke med tredjemands sikkerhedsrettigheder pålagte **kontante deposita**, såfremt låntagers rating ikke er dårligere end [...],
ELLER
  - som er sikret fuldstændigt af et pengeinstituts lån eller garanti (»bankgaranti«), såfremt kreditvurderingen af garantistilleren ikke er dårligere end [...]
- **eksponeringsudvidelser** på basis af **valutakursændringer, markedsværdivariationer** i derivater og **markedsprisudvikling** på lån
- **omlægning af eksisterende udlån i udenlandsk valuta** til udlån i EUR, hvis den pågældende kundes balancevaluta er EUR, kuna eller den konvertible marka, den samlede eksponering omlægges til aktuelle valutakurser, og HGAA's sikkerhedsposition forbliver uændret eller forbedres.
- nye forretninger, hvor der **allerede inden den 1. januar 2013 er sendt og af kunden accepteret** et tilbud, som er afstemt mellem den relevante lokale risiko- og salgsenhed, såfremt det kan dokumenteres, at HGAA er juridisk forpligtet til udbetaling
- transaktioner, som indgås under anvendelse af **programmidler fra udviklingsbanker og overnationale finansieringsinstitutioner** (f.eks. EIB, EBRD, HBOR, SID osv.) eller som led i subventionerede, af statslige/nationale myndigheder tilbudte udlånsprogrammer, såfremt ratinggrænsen på [...] overholdes, og udlånsløbetiden maks. udgør [...]. Deltagelsen i subventionerede udlånsprogrammer i overensstemmelse med ovenstående er kun tilladt, hvis programmerne har udlånsrisikominimerende karakteristika [...]. Sidstnævnte skal verificeres og bekræftes af tilsynsadministratoren, inden HGAA deltager i programmet
- **koncerninterne finansieringer** (navnlig refinansieringslinjer) til andre enheder i HGAA-gruppen med henblik på **tilbagekøb** (»repossession«) af sikkerheder og aktiver som led i retslige og udenretslige auktions- eller salgsprocedurer
- **omklassificeringen af leasingordninger**, dvs. fra driftsleasing- til finansieringsleasingforretninger, hvis aktivrisikoen herved kan omlægges fuldstændig til modpartsrisiko (dvs. hvis alle risici og fordele, der er forbundet med ejerskabet af leasingobjekterne, kan overføres fra leasinggiver til leasingtager)
- **overholdelsen af eksisterende kontraktlige forpligtelser** (f.eks. »fast ejendom under opførelse«, »aktivering af endnu ikke udlejede leasingobjekter« (= leases to go)), såfremt kontrakten eller den lokale lovgivning ikke tillader fuldstændigt eller delvist ophør af forpligtelsen (eksempelvis inden for rammerne af særlige kontraktbetingelser (klausuler)).

4.2.3. Nye forretninger i »retail«-segmentet

I henhold til punkt 4.2.2.1 og principperne for velordnet risikorapportering defineres »nye forretninger« for retail-segmentet som følger:

- i) En risikorelevant udlåns- eller leasingtransaktion (f.eks. et lån eller en kreditlinje), som skal betragtes som et retail-udlåns- eller leasingprodukt i retail-segmentet, og som noget **nyt ydes til en ny eller eksisterende kunde** (eller i henhold til principperne om god regnskabsskik), **eller**

- ii) for **revolverende kreditlinjer eller med rammer udstyrede (»limit based«) retail-produkter**, som allerede er i en kundes besiddelse, f.eks. overtræk, kreditkort og SMV-(driftsmidler)kreditlinjer, forskellen mellem den nye ydede (højere) grænse og den gamle (lavere) grænse, **ELLER**
- iii) for **retail-produkter, der skal betales regelmæssigt (amortisering)**, som allerede er i en kundes besiddelse, f.eks. alle former for ratelån, forskellen mellem det nye ydede (højere) lånebeløb og det gamle (lavere) lånebeløb.

4.2.3.1. Yderligere definitioner og synspunkter

- i) Indtil HGAA er i stand til at dokumentere en ekstraordinær stigning i eksponeringen som angivet i punkt 4.2.3. ii) og iii) i forbindelse med rapportering, betragtes en stigning i eksponeringen med hensyn til en eksisterende kunde (på produktbasis) **som en ny forretning**. Bemærk: En nedsættelse af ratefrekvensen (f.eks. fra månedlig til kvartalsvis) skal betragtes som en ny forretning.
- ii) **Marginale/uvæsentlige** eksponeringsstigninger (op til [...] EUR), som tilvejebringes af transaktionsgebyrer, kapitaliserede renter/gebyrer osv., navnlig sådanne i forbindelse med under punkt 4.2.3.2 anførte transaktioner (f.eks. valutakonverteringer, omstruktureringer, konsolideringer, forlængelser osv.), gælder **på intet tidspunkt som en ny forretning**.
- iii) I forbindelse med eksponeringsøgende retail-forretninger bestemmes forekomst eller ikkeforekomst af nye forretninger på enkelttransaktionsniveau. således at eksponeringsstigninger i forbindelse med et produkt (en kundes) ikke kan modregnes med eksponeringsreduktioner i forbindelse med et andet produkt. Modregningen (»netting«) af kundelån med kundeindeståender er heller ikke tilladt.
- iv) **Finansieringsleasing** gælder som udlånsfinansiering og dermed i henhold til punkt 4.2.3 som en ny forretning, der er underlagt begrænsningerne for nye forretninger.
- v) **Driftsleasing** gælder som en ny forretning, såfremt den falder ind under punkt 4.2.3, og er for så vidt underlagt begrænsningerne for nye forretninger.
- vi) **Omkvalificeringen af leasingkontrakter** (f.eks. fra driftsleasing til finansieringsleasing) gælder ikke som en ny forretning, hvis dette fører til en eksponeringsudvidelse i regulatorisk eller økonomisk forstand.

4.2.3.2 Begrænsninger/undtagelser

Følgende risikorelevante transaktioner skal **behandles særskilt**:

- Alle tilbud om retail-udlån, som er afgivet til kunder inden den 1. januar 2013, **falder ikke ind under gyldighedsområdet for begrænsningerne for nye forretninger**, hvis de af den pågældende kunde er accepteret inden for den i det pågældende lands lovgivning fastsatte acceptfrist. Tilbud om retail-udlån, som er afgivet efter den 1. januar 2013, er underlagt tilsagnene under punkt 4.1.
- Retail-udlån, som støttes af **udviklingsbanker og overnationale finansinstitutter** (f.eks. EIB, EBRD, HBOR, SID osv.), eller subventionerede programmer, som støttes af statslige/statsnære kredit- eller forsikringsagenter eller det offentlige, er ikke underlagt begrænsningerne for nye forretninger.
- **Omstruktureringer af retail-udlån eller leasingkontrakter**, som blev ydet til fysiske personer (privatkunder), og som ikke overstiger et maksimumsbeløb på [...]EUR, betragtes **ikke som nye forretninger, for så vidt de ikke medfører en stigning i eksponeringen**. Følgende principper skal iagttages:
  - Omstruktureringer skal altid være nutidsværdineutrale (NPV-neutrale).
  - I forbindelse med omstruktureringen må eksponeringen i forhold til kunden IKKE øges.

- Hverken i løbet af omstrukturingsprocessen eller som led i den omstrukturerede finansiering må der stilles nye midler til rådighed.
- Der må kun foretages omstruktureringer, hvis kunden dokumenterer evne og vilje til at betjene den omstrukturerede finansiering.
- Omstruktureringer må ikke foretages, hvis der anlægges sag mod kunden (af en tredjepart), iværksættes tvangsfuldbyrdelse mod denne, eller hvis den pågældende på anden vis begrænses i sin handleevne på grund af en retssag.

Hvis kunden ikke er en fysisk person (privatkunde), men en SMV (forretningskunde) (og foreligger den indledningsvis nævnte anvendelsesforudsætning således ikke), finder de gældende bestemmelser for corporate-kunder vedrørende omstrukturering anvendelse (i form af en genopretningsmaksimering) og løbetidsbegrænsninger.

- Et **skifte af eksisterende eksponeringer** fra et andet kundeselement **uden eksponeringsudvidelse betragtes ikke som en ny forretning**. Dette vedrører navnlig eksponering i forbindelse med projektfinansiering for corporate-kunder (f.eks. til boligbyggeri), som i sidste ende overgår til retail-kunder (f.eks. ved at disse optager lån til køb af boligerne). Eksponeringen overgår i dette tilfælde fra corporate- til retail-segmentet. Der gælder imidlertid følgende begrænsninger:

- Den maksimalt tilladte belåningsprocent er [...] %.

- Det samlede årlige volumen af nye forretninger er begrænset til maksimalt [...] % af det samlede årlige volumen af nye forretninger inden for området retail-realkreditlån i det pågældende land.

- Forhøjelser af den samlede eksponering for retail-udlån som følge af påløbne **renter, gebyrer eller andre former for omdannelse af gæld til selskabskapital** (mest i forbindelse med nødlidende eller omstrukturerede udlån) betragtes **ikke som nye forretninger**.

- **Konsolidering af gæld** for retail-kunder (inden for henholdsvis HGAA's bogførende enheder og kundekonti) betragtes som en del af omstruktureringen, hvis den med det nye konsoliderede udlån forbundne eksponering ikke overstiger et beløb på [...] EUR ([...] EUR i Kroatien, for så vidt det accepteres af tilsynsadministratoren, jf. 4.2.1.3). Hvis eksponeringen overstiger dette beløb finder de for corporate-kunder gældende langtidsbegrænsninger anvendelse.

Hvis den med et nyt konsolideret retail-udlån forbundne eksponering imidlertid er (signifikant) højere end summen for den med konsoliderede udlån forbundne eksponering, gælder forskellen i henhold til 4.2.3 ii) og iii) som en ny forretning. Så længe de relevante rapporteringsmuligheder endnu ikke er gennemført, finder 4.2.3.1 i) imidlertid anvendelse.

- Låneforhøjelser («loan top-ups») af retail-udlån skal **ikke betragtes som nye forretninger**, hvis muligheden for forhøjelse udtrykkeligt var blevet givet i den oprindelige udlånskontrakt, ikke kunne opsiges eller tilbagekaldes af HGAA og kun krævede kundens overholdelse af bestemte udlånsvilkår, men imidlertid ikke behøvede at gennemgå en standard kreditvurdering. I tilfælde af andre former for låneforhøjelser af retail-udlån skal forskellen mellem det gamle udlånsbeløb og det nye udlånsbeløb i henhold til punkt 4.2.3 ii) og iii) betragtes **som en ny forretning**. Så længe de relevante rapporteringsmuligheder endnu ikke er gennemført, finder 4.2.3.1 i) imidlertid anvendelse.

- Såkaldte valutaomlægninger («currency switches»), dvs. en retail-kundes skifte fra et udlån i en udenlandsk valuta (eller fra et udlån indekseret i en udenlandsk valuta) til et udlån i det pågældende lands valuta uden væsentlig forhøjelse af eksponeringen (op til [...] EUR), skal **ikke betragtes som en ny forretning**. I tilfælde af en betydelig stigning i eksponering skal forskellen mellem det gamle udlånsbeløb/eksponering og det nye udlånsbeløb/eksponering i henhold til punkt 4.2.3 ii) og iii) betragtes **som en ny forretning**. Så længe de relevante rapporteringsmuligheder endnu ikke er gennemført, finder 4.2.3.1 i) imidlertid anvendelse.

- Retail-udlån, som ydes til fornyet markedsføring eller fornyet leasing af aktiver og sikkerheder, der er taget i besiddelse, skal **ikke betragtes som en ny forretning**. De følgende begrænsninger finder anvendelse:
  - For den fornyede markedsføring af boliger og anden fast ejendom er en belåningsprocent på maksimalt [...] % tilladt, og det samlede årlige volumen af sådanne nye forretninger er begrænset til maksimalt [...] % af det årlige samlede volumen af nye forretninger inden for retail-realkreditlån i det pågældende land.
  - For køretøjer og løsøre (equipment) er det samlede årlige volumen for nye forretninger begrænset til maksimalt [...] % af det årlige samlede volumen for nye forretninger vedrørende detailkøretøjer og løsøre i det pågældende land.
- Overholdelsen af eksisterende kontrakter og forpligtelser (f.eks. fast ejendom under opførelse, aktivering af endnu ikke udlejede varige forbrugsgoder) skal **ikke betragtes som en ny forretning**.

IV. *Genprivatisering af omsættelige enheder*

1. Reduktion af balancesum og markedstilstedeværelse

- 1.1. HGAA var pr. den 31. december 2008 aktiv som international finansgruppe med 384 filialer i 12 lande (Østrig, Italien, Slovenien, Kroatien, Bosnien-Hercegovina, Serbien, Montenegro, Bulgarien, Tyskland, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Ukraine og Ungarn (retail, corporate, public), leasing (retail, corporate; fast ejendom, motorkøretøjer, løsøre) samt via kapitalinteresser med en balancesum på 43,34 mia. EUR og risikovægtede aktiver på 32,83 mia. EUR.
- 1.2. Allerede efter nationaliseringen trak HGAA sig ud af samtlige nye forretninger i Bulgarien, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Ukraine, Ungarn og Tyskland og indstillede samtlige ikkestrategiske aktiviteter. Datterenhederne i disse lande blev underlagt afviklingsdelen (wind down) og afvikles nu på en velordnet måde. I tråd med den strategiske nypositionering er 12 af de tidligere i alt 18 filialer i »afviklingslandene« Bulgarien, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Ukraine, Ungarn og Tyskland blevet lukket.
- 1.3. De pr. 31. december 2012 af HGAA's på markedet tiloversblevne aktiviteter, dvs. de »omsættelige enheder« som omhandlet i afsnit B.II.1, og HBI havde en akkumuleret balancesum på knap 17,54 mia. EUR og risikovægtede aktiver på 11,02 mia. EUR, hvilket kun svarede til henholdsvis omkring 40,5 % af koncernbalancesummen og 33,6 % af de risikovægtede aktiver i HGAA pr. 31. december 2008. Heraf havde
  - HBA en balancesum pr. 31. december 2012 på ca. 4,15 mia. EUR, hvilket svarer til ca. 59 % af HBA's balancesum pr. 31. december 2008 (7,05 mia. EUR) og kun 10 % af HGAA's koncernbalancesum pr. 31. december 2008 samt risikovægtede aktiver på 1,23 mia. EUR (HBA pr. 31. december 2008: 3,392 mia. EUR)
  - HBI en balancesum pr. 31. december 2012 på ca. 3,28 mia. EUR, hvilket svarer til ca. 65 % af HBI's balancesum pr. 31. december 2008 (5,02 mia. EUR) og kun 8 % af HGAA's koncernbalancesum pr. 31. december 2008 samt risikovægtede aktiver på 2,54 mia. EUR (HBI pr. 31. december 2008: 4,198 mia. EUR)
  - SEE-netværket en balancesum pr. 31. december 2012 på ca. 10,11 mia. EUR, hvilket svarer til ca. 68,5 % af HBI's balancesum pr. 31. december 2008 (14,775 mia. EUR) og kun 23 % af HGAA's koncernbalancesum pr. 31. december 2008 samt risikovægtede aktiver på 7,2 mia. EUR (SEE pr. 31. december 2008: 12,623 mia. EUR).

Gennem klassificeringen af HBI som afviklingsenhed i andet halvår af 2013 reduceres den akkumulerede balancesum for de omsættelige enheder (HBA og SEE-netværket) i forhold til de foranstående data med yderligere 19 %, hvilket kun svarer til henholdsvis ca. 33 % af koncernbalancesummen og 26 % af HGAA's risikovægtede aktiver pr. 31. december 2008.

- 1.4. De resterende omsættelige enheder genprivatiseres i henhold til afsnit B.IV.3 hurtigst og bedst muligt. Efter den fuldstændige genprivatisering af de omsættelige enheder vil der kun være forretninger, der skal afvikles, på HGAA's balance.
2. Opretholdelse af rentabilitet indtil genprivatisering

Østrig sikrer, at HGAA fører de omsættelige enheders forretninger med henblik på genoprettelse og opretholdelse af de omsættelige enheders langsigtede rentabilitet i overensstemmelse med omstrukturingsplanen og bilagene hertil (inklusive denne tilsagnspakke). Dette tilsagn hindrer ikke omstruktureringer af de omsættelige enheder og/eller overførsel af enkelte aktiver eller porteføljer til afviklingsdelen, for så vidt disse er nødvendige for genoprettelse, opretholdelse eller optimering af genprivatiseringsudsigterne.
3. Hurtig genprivatisering

Østrig sikrer, at en genprivatisering af de omsættelige enheder sker hurtigst muligt i overensstemmelse med dette afsnit. I det omfang, der i dette afsnit B.IV.3. tages hensyn til genprivatiseringen af de omsættelige enheder, inkluderer dette den i givet fald ligeledes tilladte genprivatisering af dele af omsættelige enheder.
- 3.1. Genprivatisering

Genprivatiseringen af en omsættelig enhed gælder som sket, når Republikken Østrig har solgt 100 % af andelene eller alle aktiver i den pågældende omsættelige enhed til en eller flere købere, som ikke er kontrolleret af Republikken Østrig. Som genprivatisering gælder også et salg af alle direkte eller indirekte andele i de omsættelige enheder, som Republikken Østrig er i besiddelse af, inden for rammerne af en normal IPO.
- 3.2. Genprivatiseringstidspunkt

Genprivatiseringen gælder som sket den dag, hvor der underskrives en bindende obligationsretlig købsaftale om købet af den omsættelige enhed («købsaftale»). I tilfælde af et salg af dele af en omsættelig enhed til flere købere er dagen for indgåelsen af den sidste købsaftale retningsgivende. Inden for rammerne af en IPO er for en genprivatisering inden for fristen den dag retningsgivende, hvor den sidste af Østrig indirekte eller direkte besiddede aktie er placeret på markedet. Bindningen bortfalder imidlertid for de enheder, som sælges ved hjælp af en IPO, til de i afsnit B.III. indeholdte forpligtelser allerede den dag, hvor [...] aktien placeres på markedet.
- 3.3. Genprivatiseringsfrist

Genprivatiseringen af HBA foretages inden den 31. december 2013 og af SEE-netværket inden den 30. juni 2015.
- 3.4. Gennemførelsesfrister

Gennemførelsen af salget af HBA skal ske inden den [...]. Gennemførelsen af salget af SEE-netværket skal ske inden den [...].
- 3.5. Forlængelse af gennemførelsesfrister

I tilfælde af forsinkelser, som er resultatet af en mangel på de nødvendige tilladelser til salget fra en tilsyns- eller konkurrencemyndighed, kan Kommissionens tjenestegrene godkende forlængelsen af en gennemførelsesfrist for salget af SEE-netværket i henhold til punkt 3.4. med yderligere [...]. Østrig vil rettidigt, dog mindst to uger før udløbet af den oprindelige gennemførelsesfrist, anmode om og forelægge Kommissionen en bekræftelse fra tilsynsadministratoren på, at forsinkelsen udelukkende kan henføres til de(n) godkendelsesberettigede myndighed(er), og at HGAA efter den pågældendes opfattelse har truffet alle rimelige foranstaltninger for at tilvejebringe gennemførelsen af købsaftalen inden for den oprindelige gennemførelsesfrist.
- 3.6. Erhververskifte

Hvis det efter rettidig genprivatisering, men før udløbet af gennemførelsesfristen viser sig, at erhververen af en enhed ikke eller ikke inden for gennemførelsesfristen kan opfylde gennemførelsesbetingelserne, kan der efter aftale med Kommissionens tjenestegrene ske salg til en tredjemand, såfremt gennemførelsen af købet kan ske inden for den for førstegangssalg gældende gennemførelsesfrist.

3.7. Manglende overholdelse af genprivatiserings- eller gennemførelsesfrister

For så vidt en genprivatiseringsfrist i henhold til 3.3. eller en gennemførelsesfrist i henhold til 3.4. sammenholdt med 3.5. ikke overholdes, skal den pågældende enhed fra og med dagen efter udløbet af den ikke overholdte frist indstille nye forretninger. Fra dette tidspunkt finder de for afviklingsdelen gældende bestemmelser i denne tilsagnspakke anvendelse for den pågældende enhed.

4. Afhændelsesprocedure

4.1. Østrig sikrer, at HGAA indleder den for genprivatiseringen af de omsættelige enheder nødvendige afhændelsesprocedure i så god tid og så hurtigt, at det er muligt at gennemføre en genprivatisering hurtigst muligt.

4.2. Genprivatiseringen af omsættelige enheder sker enten som led i en normal IPO eller, for så vidt det er tilladt ifølge lovgivningen og muligt uden overtrædelse af forretningshemmeligheder, som led i en åben, gennemsigtig og ubetinget salgsprocedure og under ydelse af sædvanlige sælgergarantier (erklæringer og garantier). Dette udelukker ikke, at der før eller under en sådan procedure også finder forhandlinger sted med en specifik kreds af interessenter.

V. Afviklingsdel

1. Kapital- og værdiskånende afvikling af eksisterende forretninger

1.1. Østrig sikrer, at HGAA i sin afviklingsdel fra udstedelsen af den endelige tilladelse udelukkende afvikler sin på dette tidspunkt eksisterende forretning på en kapital- og værdiskånende måde.

1.2. Aktiverne i afviklingsdelen sælges, likvideres eller afvikles aktivt og så godt som muligt.

1.3. Aktiverne skal grundlæggende sælges hurtigst muligt. HGAA forpligter sig til at sælge disse aktiver, så snart der kan opnås et salgspvenu på mindst aktivernes bogføringsværdi, medmindre salgsprisen på basis af en ubestridt objektiv vurdering kan betragtes som klart urimelig.

1.4. Alle aktiver, som ikke kan afhændes i henhold til 1.3., udløber i overensstemmelse med forfaldstidspunktet.

2. Ingen nye forretninger i afviklingsdelen

2.1. Østrig sikrer, at der fra udstedelsen af den endelige tilladelse i afviklingsdelen ikke indgås nogen nye forretninger. Medmindre andet er anført nedenfor under 2.2. og 2.3., vil alle HGAA-virksomheder med undtagelse af de omsættelige enheder fra dette tidspunkt kun afvikle deres på dette tidspunkt eksisterende forretninger.

2.2. Fristerne i afviklingssegmentet forlænges kun, hvis der foreligger en realistisk, faktuel og plausibel mulighed for, at forlængelsen vil forbedre den fremtidige anvendelse af finansieringen. Forlængelser ydes ikke længere som [...]. Begrundede undtagelser med længere forlængelsesperioder skal i hvert enkelt tilfælde meddeles tilsynsadministratoren og begrundes tilstrækkeligt. Alle afviklingsaktiviteter skal efter udløb af omstrukturingsperioden også afsluttes hurtigst muligt.

Tilladt er dog fortsat:

— transaktioner, der er nødvendige som led i likviditetsstyringen af afviklingsdelen, f.eks. nationalbanktransaktioner

— forvaltning af afviklingsdelens puljer, i hvilken forbindelse der — medmindre andet følger af fjerde led — ikke foretages nogen nye aktive transaktioner

- derivative transaktioner, der er nødvendige for at styre rente-, valuta- og udlånsrisici i forbindelse med den eksisterende portefølje, f.eks. asset-swaps, for så vidt de fører til, at HGAA's risikoposition på markedet som helhed reduceres
- transaktioner, der er nødvendige af tilsynsmæssige eller andre lovmæssige grunde, herunder erhvervelse, besiddelse og afhændelse af omsættelige værdipapirer til forvaltningen af HGAA's puljer og til likviditetsstyringen i HGAA
- transaktioner, som afviklingsenheden indgår med henblik på sin egen refinansiering, herunder nyemissioner og tilbagekøb af gældsinstrumenter
- erhvervelse af løsøre og fast ejendom som led i retslige og udenretslige auktioner samt den frivillige overtagelse til råderet over sikkerheder
- opfyldelse af allerede eksisterende kontrakter og tilsagn (f.eks. fast ejendom under opførelse, aktivering af endnu ikke udlejede leasingobjekter (leases to go), ændring af klassifikationen fra finansieringsleasing til driftsleasing og omvendt osv.)
- genleasing af aktiver (kort- til mellemfristet), hvis et værdiskånende salg af aktiverne ikke er muligt på kort sigt, for således at reducere eller undgå omkostninger (vedligeholdelse osv.).

Fortsat tilladt er desuden transaktioner med koncernselskaber i HGAA (for så vidt formålet hermed er forlængelser af refinansieringslinjer) og transaktioner med købere af aktiver (kapitalinteresser, porteføljer osv.) i HGAA, som gennemføres i forbindelse med genprivatiseringen og er nødvendige for det vellykkede salg af de pågældende enheder og/eller aktiver (f.eks. ydelse af købskreditter (»sælgerfinansiering«), forlængelse af sikkerheder ydet af HGAA (f.eks. garantier) til fordel for erhververen osv.).

2.3. Inden for rammerne af uerholdelige engagementer kan afviklingsenheden som led i saneringen og afviklingen foretage forretningstilpasninger i samarbejde med den pågældende skyldner i det berørte referenceengagement, hvis og i det omfang disse foranstaltninger uden at forårsage konkurrencefordrejninger kan klassificeres som værdibevarende eller risikoforminskende, i hvilken forbindelse tilsynsadministratoren forelægges begrundet dokumentation. Forretningstilpasninger er ændringer i engagementet såsom rentetilpasninger, udsættelser, løbetidstilpasninger, debitorskifte, forlængelser og omlægninger, f.eks. ved indgåelse af nye udlånsaftaler med enslydende beløb, ændring af sikkerheder eller ændring af henholdsvis finansielle nøgletal og afståelse fra retlige virkninger af finansielle nøgletal. De i dette stykke nævnte forretningstilpasninger behøver en langtidsudvidelse på [...]; forretningstilpasninger, som ligger udover dette, må kun foretages med tilladelse fra tilsynsadministratoren.

2.4. Desuden er (finansieringer af) udgifter til indirekte opgradering af aktiver, der skal sælges, tilladte, hvis markedsføringsmulighederne derigennem kan forøges signifikant. Dette vedrører navnlig retsgebyrer og administrationsgebyrer (f.eks. til korrektion af den lokale tingbog) samt i enkelte tilfælde også bygningsmæssige/tekniske ændringer af enkelte aktiver, i hvilken forbindelse det er nødvendigt med tilsynsadministratorens godkendelse.

3. Afvikling af HBI

Med det formål at undgå markedsforvridninger i forbindelse med afviklingen af retail-banken HBI samt dæmpe deposit-strømme og et deraf resulterende yderligere likviditetsbehov i HBI gælder med hensyn til HBI følgende bestemmelser:

3.1. HBI vil ikke gennemføre nogen nye transaktioner, medmindre andet er fastsat nedenfor.

3.2. HBI's aktiver reduceres gradvist gennem afhændelse af porteføljer eller enkelte aktiver, andre omstruktureringstransaktioner (dvs. overførsler af porteføljer og/eller aktiver til afviklingsenheden) og i øvrigt nedskrivning af de eksisterende aktiver.

3.3. Afviklingen af balancens passivside i HBI følger afviklingen på aktivsiden i HBI og bestemmes af denne. HBI's passiver reduceres dermed proportionalt med reduktionen på aktivsiden.

3.4. I øjeblikket er der planlagt følgende hjørneste for afviklingen af HBI:

— reduktion af balancesummen fra i øjeblikket ca. 3 mia. EUR med ca. [...] % indtil udgangen af 2013 gennem yderligere porteføljeoverførsel til den lokale afviklingsenhed (HLI)

— reduktion af balancesummen for de resterende kundekrav efter kontraktudløb med ca. [...] til ca. [...] EUR indtil udgangen af 2018

— [...]

(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)

3.5. For at sikre en [...] egenfinansiering af HBI i afviklingsstadiet og undgå yderligere likviditetsbehov kan HBI [...], såfremt dette er nødvendigt for at forhindre eller udligne en underskridelse af ovenstående [...].

3.6. HBI vil kun tilbyde/modtage indskud til nominelle rentesatser, som er lavere end gennemsnittet af de bedste rentesatser, der tilbydes i samme periode af de fem vigtigste ikkestøttede konkurrenter i HBI's aktivitetsområde [...] for sammenlignelige produkter.

3.7. [...].

3.8. Medmindre andet er anført, gælder for afviklingen af HBI bestemmelserne vedrørende afviklingsdelen i V.1 og V.2 tilsvarende.

2. Tilsynsadministrator («monitoring trustee»)

I. Udpegelse

1. Østrig sikrer, at HGAA i henhold til nedenstående bestemmelser udnævner en (tilsyns-) administrator («administrator»), som skal opfylde de i afsnit C.II. nævnte opgaver og funktioner.

2. Administratoren skal være uafhængig af HGAA, må på intet tidspunkt have været eller være genstand for en interessekonflikt og skal have de fornødne kvalifikationer til at opfylde mandatet. Administratoren modtager et vederlag fra HGAA, som ikke må forhindre administratoren i at opfylde mandatet uafhængigt og effektivt. Såfremt lovgivningen tillader det, bæres omkostningerne til administratoren af HGAA, ellers af Østrig.

3. Med Kommissionens godkendelse vil den under opfyldelsen af forpligtelserne, jf. punkt 12 i bilaget til Kommissionens godkendelsesbeslutning af 5. december 2012, C(2012) 9255 final, allerede udnævnte tilsynsadministrator [...] også fortsat have hvervet som tilsynsadministrator. For det tilfælde, at Kommissionen i stedet kræver, at en anden tilsynsadministrator varetager hvervet, gælder følgende:

3.1. Østrig sikrer, at HGAA inden for en rimelig tid efter udstedelse af den endelige tilladelse foreslår en eller flere personer, som indstilles til administrator, til Kommissionen til godkendelse. Forslagene skal indeholde tilstrækkelige oplysninger om disse personer med henblik på vurdering af deres egnethed (afsnit C.I.2.). HGAA's udpegelse af en foreslået administrator forudsætter godkendelse af Kommissionens tjenestegrene, som kun må afvise den foreslåede administrator, hvis denne er åbenlyst uegnet til at varetage hvervet.

- 3.2. Hvis alle de af HGAA foreslåede administratorer afvises af Kommissionens tjenestegrene, sikrer Østrig, at HGAA inden for fire uger efter at være blevet underrettet om afvisningen, foreslår en eller flere yderligere personer i overensstemmelse med de betingelser og efter den procedure, der er beskrevet i afsnit C.I.2 og C.I.3. Hvis alle de yderligere foreslåede administratorer også afvises af Kommissionen tjenestegrene, udpeger Kommissionen en administrator, som derefter udnævnes af HGAA.

II. Tilsynsadministratorens opgaver og forpligtelser

1. Tilsynsadministratoren har til opgave at overvåge en fuldstændig og korrekt opfyldelse af forpligtelserne i tilsagnene og en fuldstændig og korrekt gennemførelse af omstrukturingsplanen samt opfylde de i tilsagnspakken (f.eks. i afsnit D.I.) nævnte specifikke forpligtelser, som påhviler tilsynsadministratoren. Kommissionen kan forlange forklaringer eller redegørelser af tilsynsadministratoren.
2. Tilsynsadministratoren rapporterer kvartalsvist til Kommissionen om gennemførelsen af omstrukturingsplanen og opfyldelsen af tilsagnene. Til dette formål forelægger tilsynsadministratoren efter udgangen af hvert kvartal Kommissionen, Østrig og HGAA et udkast til en skriftlig rapport om gennemførelsen af omstrukturingsplanen og opfyldelsen af tilsagnene. Rapportens omfang kan efter behov præciseres nærmere af Kommissionen.
3. Kommissionen, Østrig og HGAA kan fremsætte bemærkninger til udkastet inden for to uger fra modtagelsen heraf (frist for fremsættelse af bemærkninger). Inden for fire uger fra udløbet af fristen for fremsættelse af bemærkninger forelægger tilsynsadministratoren Kommissionen den endelige rapport, hvori den pågældende tager hensyn til eventuelle bemærkninger. Administratoren fremsender en kopi af den endelige rapport til Østrig og HGAA.

III. Østrigs og HGAA's opgaver og forpligtelser

Østrig sikrer, at Kommissionen og tilsynsadministratoren har ubegrænset adgang til alle oplysninger under gennemførelsen af den endelige tilladelse, som er nødvendige for tilsynet med gennemførelsen af den endelige tilladelse. I den forbindelse støtter HGAA tilsynsadministratoren med en hurtig forberedelse og tilrådighedsstillelse af oplysninger. Kommissionen og tilsynsadministratoren kan forlange erklæringer eller redegørelser af HGAA og Østrig. Østrig og HGAA samarbejder fuldt ud med Kommissionen og tilsynsadministratoren med hensyn til alle forespørgsler i forbindelse med overvågningen af gennemførelsen af den endelige godkendelse.

IV. Udskiftning og frigørelse af tilsynsadministratoren

1. Hvis tilsynsadministratoren ikke overholder sine opgaver og forpligtelser eller ikke (længere) opfylder egnethedsforudsætningerne (afsnit C.I.2.), kan denne efter godkendelse fra Kommissionens tjenestegrene eller i tilfælde af et relevant begrundet krav fra Kommissionen efter høring af tilsynsadministratoren afsættes af HGAA. Hvis tilsynsadministratoren afsættes, skal denne erstattes af en ny tilsynsadministrator. Udpegelsen af den nye tilsynsadministrator sker i henhold til proceduren i afsnit C.I.
2. Afsættes tilsynsadministratoren, kan det kræves, at denne fortsætter sine aktiviteter, indtil en ny administrator tiltræder. Den afsatte tilsynsadministrator giver alle relevante oplysninger til den nye tilsynsadministrator. Den afsatte tilsynsadministrators hverv ophører først, når HGAA har frigjort tilsynsadministratoren herfor med godkendelse fra Kommissionens tjenestegrene.

2. Afsluttende bestemmelser

I. Rapportering om yderligere støtte

1. Republikken Østrig forpligter sig til kun at yde yderligere støtte til virksomheder i HGAA-gruppen, som ikke indgår i afviklingsdelen, såfremt dette tjener til overholdelse af tilsynskrav, og dette bekræftes af tilsynsmyndigheden. Indtil den fulde gennemførelse af omstrukturingsplanen forpligter Republikken Østrig sig desuden til omgående at informere Kommissionen om samtlige andre støtteforanstaltninger til HGAA.

II. Opløsning af retskonflikter

1. I tilfælde af en konflikt mellem Østrigs forpligtelser og HGAA's retlige forpligtelser sikrer Østrig, at HGAA straks informerer tilsynsadministratoren herom og foreslår et alternativ til løsning af konflikten.

2. Tilsynsadministratoren kontrollerer efter modtagelsen af et tilstrækkeligt begrundet alternativt forslag fra HGAA hurtigst muligt og i samråd med Kommissionen, om det alternative forslag i lyset af den endelige tilladelse og HGAA's konkret relevante forpligtelse er passende. Hvis dette er tilfældet, vil Kommissionens tjenestegrene tage alle nødvendige yderligere skridt i henhold til de procedurer, der skal anvendes.

III. Tilpasningsklausul

Kommissionen kan på grundlag af en tilstrækkelig begrundet anmodning fra Østrig i samråd med tilsynsadministratoren imødekomme denne anmodning om en forlængelse af de i tilsagnene fastlagte frister, for så vidt der inden for en sådan frist er indført en bestemt resultatforpligtelse, eller ophæve, ændre eller erstatte en eller flere forpligtelser og betingelser i disse tilsagn.
